

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่
อำเภอปาย ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอปาย
จังหวัดแม่ฮ่องสอน

คำนำ

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่อำเภอปาย ปี ๒๕๖๙ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการเกษตรที่สอดคล้องกับบริบท, ศักยภาพ, ความต้องการของชุมชนและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) โดยสำนักงานเกษตรอำเภอปายได้นำข้อมูลเหล่านี้มาเป็นแนวทางสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกรในพื้นที่ โดยจัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาด ตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรในลักษณะวิสาหกิจชุมชน กลุ่มแปลงใหญ่ กลุ่มเกษตรกร และกลุ่มสหกรณ์ เพื่อให้เกิดศักยภาพในการผลิต โดยพิจารณาพืชเศรษฐกิจที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของตลาดเป็นหลัก ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม การใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตของเกษตรกรและผู้สนใจตามแนวพระราชดำริฯ

ในการจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่อำเภอปาย ปี ๒๕๖๙ ได้จัดทำขึ้นตามขั้นตอนที่กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนด โดยยึดหลักการทำแผนแบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรและหน่วยงานภาคี ยึดเกษตรกรเป็นศูนย์กลาง โดยมุ่งหวังให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่เกษตรกรในการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้และความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ตลอดจนใช้เป็นแนวทางการพัฒนาของส่วนราชการ องค์กรเอกชน ในการดำเนินการครั้งนี้ ได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากผู้นำชุมชน หน่วยงานภาครัฐ องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลทุกตำบลและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน จึงขอขอบคุณทุกภาคส่วนเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สำนักงานเกษตรอำเภอปาย

มีนาคม ๒๕๖๙

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ง
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป	
<u>ข้อมูลด้านกายภาพ</u>	
๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง	๑
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่	๑
๑.๒ อาณาเขต	๑
๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง	๒
๒. ลักษณะภูมิประเทศ	๓
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม	๓
๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน	๔
๒.๓ กลุ่มชุดดิน	๕
๓. ลักษณะภูมิอากาศ	๗
๓.๑ ฤดูกาล	๗
๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ	๘
๔. เส้นทางคมนาคม	๙
๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๙
๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ	๑๐
๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน	๑๑
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ	๑๑
๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ	๑๒
๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๓
<u>ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ</u>	
๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ	๑๔
๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๑๖
<u>ข้อมูลด้านสังคม</u>	
๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร	๑๖
๑.๑ เกษตรกร	๑๖
๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร	๑๘

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ	
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ	๒๗
๑.๑ แหล่งน้ำหลัก	
๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม	
๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต	
๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก	
๑.๕ ต้นทุนการผลิต	
๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด	
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	
๒. การวิเคราะห์ Supply chain	๓๑
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๔
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๖
บรรณานุกรม	

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
๑	แสดงเขตการปกครอง	๒
๒	แสดงสรุปรูปเขตการปกครอง	๓
๓	แสดงพื้นที่ป่าไม้	๔
๔	แสดงข้อพื้นที่กลุ่มชุดดิน	๖
๕	แสดงข้อมูลฤดูกาล	๘
๖	แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๓
๗	แสดงข้อมูลด้านพืช	๑๔
๘	แสดงข้อมูลด้านปศุสัตว์	๑๕
๙	แสดงข้อมูลด้านประมง	๑๕
๑๐	แสดงจำนวนครัวเรือน และประชากร	๑๖
๑๑	แสดงจำนวนหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๖
๑๒	แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๗
๑๓	แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน	๑๗
๑๔	แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์	๑๗
๑๕	แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร	๑๘
๑๖	แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์	๑๙
๑๗	แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑๙
๑๘	แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์	๒๒
๑๙	แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร	๒๓
๒๐	แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร	๒๓
๒๑	แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน	๒๔
๒๒	แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร	๒๕
๒๓	แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่	๒๖
๒๔	แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๗
๒๕	แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว	๒๘
๒๖	แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๙
๒๗	แสดงต้นทุนการผลิต	๓๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
๒๘	แสดงเกษตรต้นแบบของสินค้าในพื้นที่	๓๒
๒๙	แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อัญชัน	๓๒
๓๐	แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)	๓๔
๓๑	แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๖

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ	๑
๒	แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ	๓
๓	แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ	๔
๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ	๗
๕	แผนที่แสดงน้ำฝนเฉลี่ย	๗
๖	แผนที่แสดงอุณหภูมิเฉลี่ย	๙
๗	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๑๐
๘	แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมอำเภอปาย	๑๑
๙	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ	๑๔
๑๐	แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว	๒๗
๑๑	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)	๒๘
๑๒	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว ตามระดับชั้นความเหมาะสม	๒๙
๑๓	แสดงปฏิทินการเพาะปลูก	๓๐

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

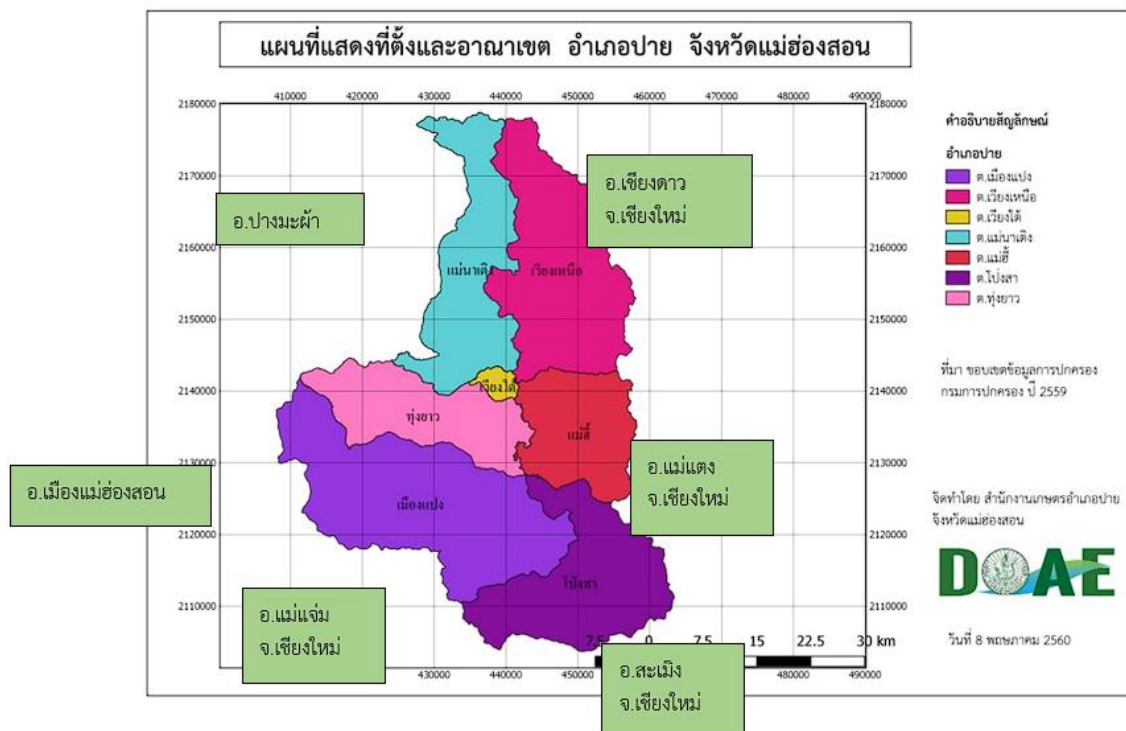
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

อำเภอปายเป็นอำเภอตั้งอยู่ทางทิศเหนือสุดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีระยะทางห่างจากตัวจังหวัด แม่ฮ่องสอน ๑๑๑ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๒,๒๔๔.๗ ตร.กม. หรือ ๑,๔๐๒,๙๓๗.๕ ไร่

๑.๒ อาณาเขต

อำเภอปาย มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ ตำบลแม่สะกุล อำเภอหมอกใหม่ และ ตำบลแม่ทา อำเภอเมืองป็น จังหวัดตองยี ประเทศพม่าหรือสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ โดยมีสันดอยหลวงเป็นเส้นกั้นอาณาเขต
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง อำเภอเวียงแหง และอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาดอยม่อนอังเกตุ เป็นเส้นกั้นอาณาเขต
- ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านดงสามหมื่น ตำบลวัดจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาดอยปู่ก้าง เป็นเส้นกั้นอาณาเขต
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลห้วยปู่ลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า โดยมีเทือกเขาดอยหนองขาวเป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ภาพที่ ๑ แผนที่แสดงอาณาเขตติดต่ออำเภอ
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย.,พ.ศ.๒๕๖๙)

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

การบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ อำเภอ แบ่งเป็นจำนวน ๑ เทศบาล ๗ อบต. ๗ ตำบล ๖๓ หมู่บ้าน

- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น แบ่งเขตการปกครองออกเป็น เทศบาลตำบล จำนวน ๑ แห่ง องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน ๗ แห่ง

ตารางที่ ๑ แสดงเขตการปกครอง

ตำบล หมู่ที่	ตำบล เวียงใต้	ตำบล เวียงเหนือ	ตำบล แม่มาเต็ง	ตำบล แม่ฮี้	ตำบล ทุ่งยาว	ตำบล เมืองแปง	ตำบล โป่งสา
๑	บ้านเมืองพร้าว	บ้านโป่ง	บ้านแม่มาเต็งนอก	บ้านแม่เย็น	บ้านทุ่งโป่ง	บ้านเมือง แปง	บ้านโป่งสา
๒	บ้านเจ้าหม้อ	บ้านใหม่	บ้านแม่มาเต็งใน	บ้านทรายขาว	บ้านทุ่งยาว เหนือ	บ้านใหม่ดอน ตัน	บ้านห้วยไร่
๓	บ้านป่าขาม	บ้านตาลเจ็ดต้น	บ้านม่วงสร้อย	บ้านท่าปาย	บ้านทุ่งยาวใต้	บ้านดอยหมาก พริก	บ้านห้วยเตี๋ย
๔	บ้านเมืองแพร่	บ้านเมืองน้อย	บ้านหมอแปง	บ้านแม่ปิง	บ้านสบแพม	บ้านสบสา	บ้านแม่เหมือง หลวง
๕	บ้านน้ำฮู	บ้านโฮ้ง	บ้านแม่ของ	บ้านแม่ฮี้	บ้านแพมกลาง	บ้านแกงหอม	บ้านขุนสาโน
๖	บ้านห้วยปู	บ้านห้วยหก	บ้านนาจลอง	บ้านห้วยแก้ว	บ้านแพมบก	บ้านห้วยผักห้า	บ้านโป่งตาก
๗	บ้านใหม่ สหสัมพันธ์	บ้านหัวแม่เมือง	บ้านปางแปก		บ้านแม่ฮี้แลบ	บ้านห้วยหมี	บ้านปางตอง
๘	บ้านแสงทอง เวียงใต้	บ้านศรีดอยชัย	บ้านแม่ณะ		บ้านปางตอง	บ้านแกงหอม ใหม่	
๙		บ้านกิวหนอ	บ้านดอยฝิลุ		บ้านตีนธาตุ		
๑๐		บ้านห้วยเฮี้ยะ	บ้านไทรงาม		บ้านร้องแหง		
๑๑			บ้านนาจลองใหม่		บ้านกุงแกง		
๑๒			บ้านดอยผักกูด		บ้านมโนราห์		

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๒ แสดงสรุปเขตการปกครอง

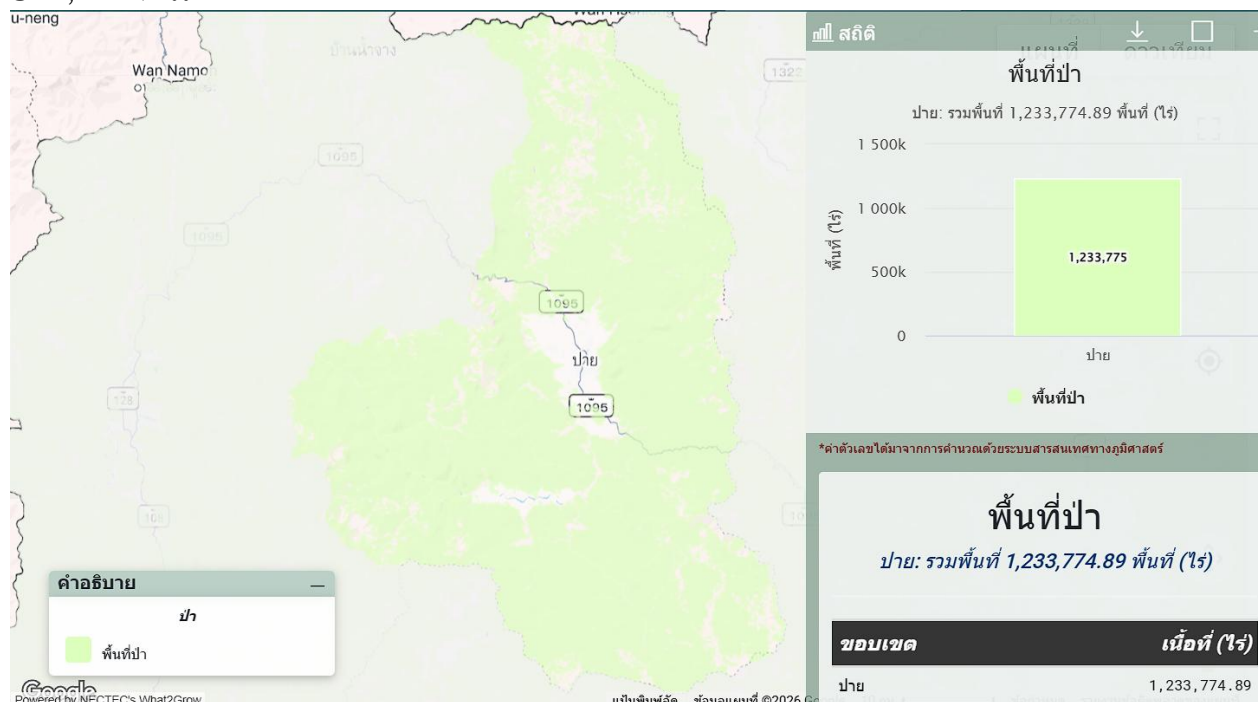
ตำบล	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	อบต	เทศบาลตำบล	จำนวน หมู่บ้าน	จำนวน บ้าน (ครัวเรือน)
เวียงใต้	๑๒,๐๙๐.๓๕	๑	๑	๗	
เวียงเหนือ	๒๘๙,๒๙๘.๓๗	๑	-	๑๐	
แม่เนาเติง	๒๑๓,๘๗๒.๘๒	๑	-	๑๒	
แม่ฮี้	๑๕๕,๐๑๒.๖๑	๑	-	๖	
ทุ่งยาว	๑๖๘,๘๒๖.๘๒	๑	-	๑๒	
เมืองแปง	๓๖๖,๗๐๔.๑๘	๑	-	๘	
โป่งสา	๒๓๑,๗๔๐.๖๐	๑	-	๗	
รวม	๑,๔๓๗,๕๔๕.๗๕	๗	๑	๖๓	

ที่มา : ที่ว่าการอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

อำเภอปาย มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบแอ่งกระทะ ล้อมรอบด้วยภูเขา มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑,๔๓๗,๕๔๕.๗๕ ไร่ โดยพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ ๑,๒๓๓,๗๗๔.๙ ไร่ หรือร้อยละ ๘๕.๘๓ ของพื้นที่ทั้งหมด และมีพื้นที่ราบลุ่มที่เป็นที่อยู่อาศัยและทำการเกษตรประมาณร้อยละ ๑๔ ของพื้นที่ทั้งหมด หรือประมาณ ๒๐๓,๗๗๐.๘ ไร่

ภาพที่ ๒ แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้อำเภอ

(ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

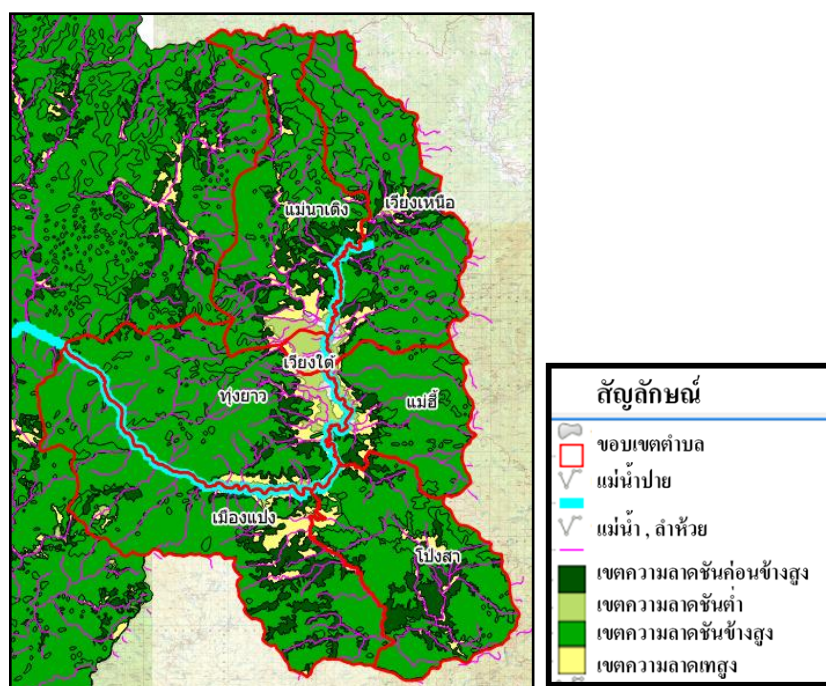
ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่ป่าไม้

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
เวียงใต้	๑๒,๐๙๐.๓๕	๑,๒๙๙.๘๙	๑๐.๗๕
เวียงเหนือ	๒๘๙,๒๙๘.๓๗	๒๕๑,๑๘๑	๘๖.๘๒
แม่नाเต็ง	๒๑๓,๘๗๒.๘๒	๑๕๙,๘๑๔	๗๔.๗๒
แม่ฮี้	๑๕๕,๐๑๒.๖๑	๑๔๒,๐๖๒	๙๑.๖๕
ทุ่งยาว	๑๖๘,๘๒๖.๘๒	๑๔๕,๖๙๖	๘๖.๓๐
เมืองแปง	๓๖๖,๗๐๔.๑๘	๓๓๒,๑๑๖	๙๐.๕๗
โป่งสา	๒๓๑,๗๔๐.๖๐	๒๐๑,๖๐๖	๘๗.๐๐
รวม	๑,๔๓๗,๕๔๕.๗๕	๑,๒๓๓,๗๗๕	๘๕.๘๓

ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/> วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

สภาพความลาดชันของพื้นที่ และอัตราการชะล้างพังทลายของดินซึ่งสภาพความลาดชันได้แบ่งออกเป็นพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน ๐-๒ % พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีความลาดชัน ๒-๕ % พื้นที่ลูกคลื่นลอนลาด ๕-๑๒ % พื้นที่เนินลูกคลื่นลาดชันมีความลาดชัน ๑๒-๒๐ % และพื้นที่เนินเขา มีความลาดชัน ๒๐-๓๕ % และอัตราการชะล้างพังทลายของดิน จะมีส่วนสัมพันธ์กับความลาดชันของพื้นที่ ลักษณะและคุณสมบัติของดิน ปริมาณน้ำฝนและการใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่ที่มีการชะล้างพังทลายของดินเล็กน้อย ถึงปานกลาง พื้นที่ที่มีการชะล้างพังทลายปานกลาง พื้นที่ที่มีการชะล้างพังทลายปานกลางถึงรุนแรง อำเภอป่ามมีพื้นที่ลาดชันสูง รวม ๑,๓๖๓,๔๙๘.๗๓ ไร่

ภาพที่ ๓ แผนที่แสดงความลาดชันอำเภอ

(ที่มา : <https://www.maehongson.go.th/new/pai/> วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๖๖)

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ดินในอำเภอปาย มีกลุ่มชุดดิน จำนวน ๖ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

๑) พื้นที่ลุ่มที่เป็นดินร่วนริมแม่น้ำสีทา (กลุ่มชุดดินที่ ๒๑)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินร่วนลึกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำน้ำบริเวณสองฝั่งริมแม่น้ำมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงราบเรียบ มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย ดินร่วนเหนียวปนทราย สลับกับดินทราย ดินบนมีสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล หรือสีแดง การระบาย น้ำค่อนข้างเร็วถึงปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินปานกลาง ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง และมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินปนทราย มีการระบายน้ำค่อนข้างเร็วถึงดีปานกลาง ปลูกข้าวมักจะขาดแคลนนํ้า และมึน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ ในปีที่ฝนชุกมักจะมึน้ำไหลบ่าท่วมขังทำความเสียหายกับพืชที่ปลูก

๒) พื้นที่ตอนที่เป็นดินเหนียวและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ ๒๙B ๒๙C ๒๙D ๒๙E ๓๐B ๓๐D ๓๐E๓๑ ๓๑B ๓๑C ๓๑D และ ๓๑E)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของหิน เนื้อละเอียดหรือตะกอนล าน้ำ มีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นเนินเขา มีเนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นด่างเล็กน้อยปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนนํ้าและในพื้นที่ที่ความลาดชันเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

๓) พื้นที่ตอนที่เป็นดินร่วนและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ ๓๕ ๓๕B ๓๕C ๓๖ ๖๐ และ ๖๐B)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินดินร่วนลึกมากที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบหรือตะกอนลำน้ำมีสภาพพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบถึงเป็นลูกคลื่นลอนลาด มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายถึงดินร่วนเหนียวปนทราย ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงและอาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีเทาในดินล่าง การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดเล็กน้อยปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินทราย ทำให้มีความสามารถในการอุ้มนํ้าและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนนํ้าและในพื้นที่ที่ความลาดชันดินง่ายต่อการถูกชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน

๔) พื้นที่ตอนที่เป็นดินทราย (กลุ่มชุดดินที่ ๔๔B และ ๔๔C)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินทรายที่มีเนื้อดินเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนหนา มากกว่า ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน เป็นดินที่เกิดจากการสลายตัวของหินเนื้อหยาบหรือตะกอนลำน้ำ มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงลูกคลื่นลอนลาด ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงและอาจพบจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีเทาในดินล่าง การระบายน้ำดีปานกลางถึงค่อนข้างมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกลาง

ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นดินทรายจัดหนา มากกว่า ๑๐๐ ซม. ทำให้มีความสามารถในการอุ้มนํ้าและดูดซับธาตุอาหารต่ำมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนนํ้า เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดิน ง่ายมากและธาตุอาหารถูกชะล้างไปอยู่ในดินล่างเกินรากพืชที่จะนำไปใช้ประโยชน์ได้

๕) พื้นที่ตอนที่เป็นดินตื้นและมีความลาดชัน (กลุ่มชุดดินที่ ๔๘B ๔๘C ๔๘D ๔๘E และ ๔๙B)

ลักษณะและสมบัติของดิน เป็นกลุ่มดินที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนหินตื้น มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อยถึงเป็นเนินเขา มีเนื้อดินเป็นดินร่วนหรือดินเหนียวปนลูกรังหรือก้อนกรวดปริมาณมากกว่า

๓๕% โดยปริมาตรภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน และไม่พบชั้นหินพื้นภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน อาจพบก้อนกรวด ก้อนหินหรือลูกรังกระจายอยู่บนผิวดินมาก ดินบนมีสีน้ำตาล ดินล่างมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง การระบาย น้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดเล็กน้อยปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน เป็นกลุ่มดินต้นที่มีชั้นลูกรังหรือก้อนกรวดปริมาณมากกว่า ๓๕% โดยปริมาตร ภายในความลึก ๕๐ ซม. จากผิวดิน มีก้อนกรวดหรือลูกรังกระจายอยู่บนผิวดินมาก ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการไถพรวนและซอนไซของรากพืช มีความสามารถในการอุ้มน้ำและดูดซับธาตุอาหารต่ำ ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ ขาดแคลนน้ำและในพื้นที่ที่มีความลาดชันดินจะเกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินได้ง่ายแนวทางการจัดการ ในพื้นที่ที่มีหน้าดินมีเศษหิน ก้อนหินหรือลูกรังปริมาณมาก พื้นที่ที่มีความลาดชันสูงหรือพื้นที่ที่เป็นป่า ไม่ควรนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ควรปล่อยไว้เป็นพื้นที่ป่า สำหรับพื้นที่ที่ทิ้งร้างควรปลูกไม้ใช้สอยโตเร็วหรือฟื้นฟูสภาพป่าให้กลับคืนมา

๖) พื้นที่ตอนที่มีความลาดชันสูงมากหรือพื้นที่ภูเขา (กลุ่มชุดดินที่ ๖๒)

ลักษณะและสมบัติของดิน พื้นที่บริเวณนี้ยังไม่มีการศึกษา สำรวจและจำแนกดิน เนื่องจากสภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ซึ่งถือว่ายากต่อการจัดการดูแลรักษาเพื่อการเกษตร ประกอบไปด้วยดินต้นมากถึงดินลึก อาจพบก้อนหิน เศษหินหรือหินพื้นผิวดินกระจายอยู่บนผิวดินปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดิน สภาพพื้นที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ทำให้เกิดการชะล้างพังทลายสูญเสียหน้าดินรุนแรงในพื้นที่ที่ทำการเกษตร ขาดแคลนน้ำ การจัดการและดูแลรักษาทำได้ยาก มีเศษหิน ก้อนหินหรือหินพื้นผิวดินกระจายอยู่บนผิวดิน เป็นอุปสรรคต่อการเกษตรกรรมแนวทางการจัดการ ควรปล่อยไว้เป็นป่าธรรมชาติ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า แหล่งต้นน้ำลำธาร ในกรณีที่ต้องนำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร จำเป็นต้องมีการศึกษาดินก่อนเพื่อให้ทราบถึงความเหมาะสมของดินสำหรับการปลูกพืช

ตารางที่ ๔ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินที่พบมากในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ตำบล	กลุ่มชุดดิน	
	ดินในพื้นที่ลุ่ม	ดินในพื้นที่ดอน
เวียงใต้	๕ ๒๑ ๕๙ ๗	๓๑C ๒๙B ๔๙B ๓๕B/RL ๓๑E/RL ๖๒ ๓๑D
เวียงเหนือ	๗ ๕๙	๖๒ ๔๘C ๒๙D ๔๘E ๒๙C
แม่มาเต็ง	๕๙ ๗ ๕๙B	๖๒ ๒๙E ๒๙D ๓๑C ๒๙B ๔๘C ๔๙B ๔๘E
แม่ฮี้	๕๙ ๒๑	๖๒ ๒๙E ๒๙C ๔๔C ๔๘D ๔๘C ๔๔B
ทุ่งยาว	๕๙ ๕	๖๒ ๒๙C ๔๔C ๓๑C ๒๙E ๓๑D ๒๙D ๔๘E ๔๘C ๓๕B
เมืองแปง	๕๙	๖๒ ๒๙E ๒๙D ๓๕C ๓๑D ๓๑C
โป่งสา	๕๙B ๕๙	๖๒ ๒๙E ๓๐D ๓๐E

หมายเหตุ B มีความลาดชัน ๒-๕% C มีความลาดชัน ๕-๑๒% D มีความลาดชัน ๑๒-๒๐%

E มีความลาดชัน ๒๐-๓๕% RL พื้นที่ดินหินโผล่

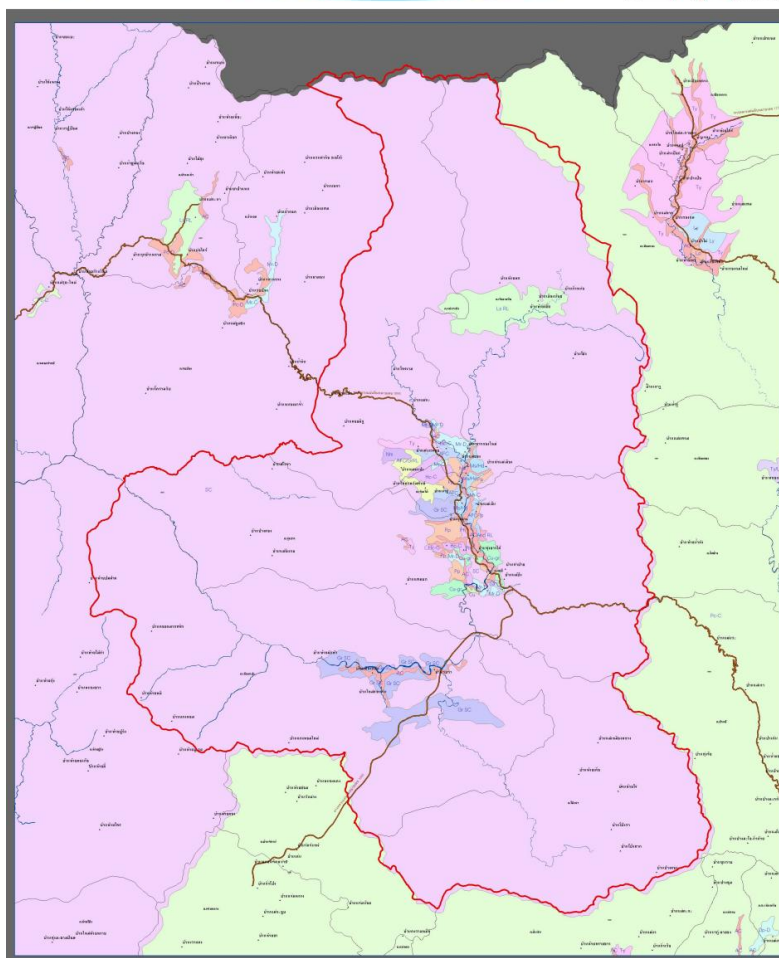
๓๑E/RL ๓๕B/RL มี ๒ กลุ่มชุดดิน พบปะปนอยู่ในขอบเขตดินเดียวกัน

(ที่มา: .สถานีพัฒนาที่ดินแม่ฮ่องสอน,พ.ศ..๒๕๖๖.)

แผนที่ชุดดิน มาตรฐาน 1:100,000

อ.ปาย จ.แม่ฮ่องสอน

ภาพที่ ๔ แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินอำเภอ
(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖)

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

สภาพภูมิอากาศของจังหวัดแม่ฮ่องสอนจัดอยู่ในภูมิอากาศเขตร้อนจัด เนื่องจากที่ตั้งของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งอยู่ระหว่างเส้นทรอปิคออฟแคนเซอร์กับเส้นทรอปิคออฟแคปริคอร์น (ละติจูด ๒๓.๕ องศาใต้) หรือถ้าจะจำแนกแบบของคอปเปนแล้ว จังหวัดแม่ฮ่องสอนจะอยู่ในภูมิอากาศแบบ AW หรือภูมิอากาศสะวันนาในเขตร้อน ซึ่งหมายถึง ภูมิอากาศแบบร้อนชื้นและจำนวนฝนรายปีสูงกว่าจำนวนน้ำระเหย และจะมีอากาศแห้งแล้งในฤดูหนาว ฤดูกาลของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีความคล้ายคลึงกับจังหวัดอื่นๆ ในภาคเหนือ โดยมี ๓ ฤดู ได้แก่ ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว โดยสามารถสรุปได้ดังนี้ ดังนี้

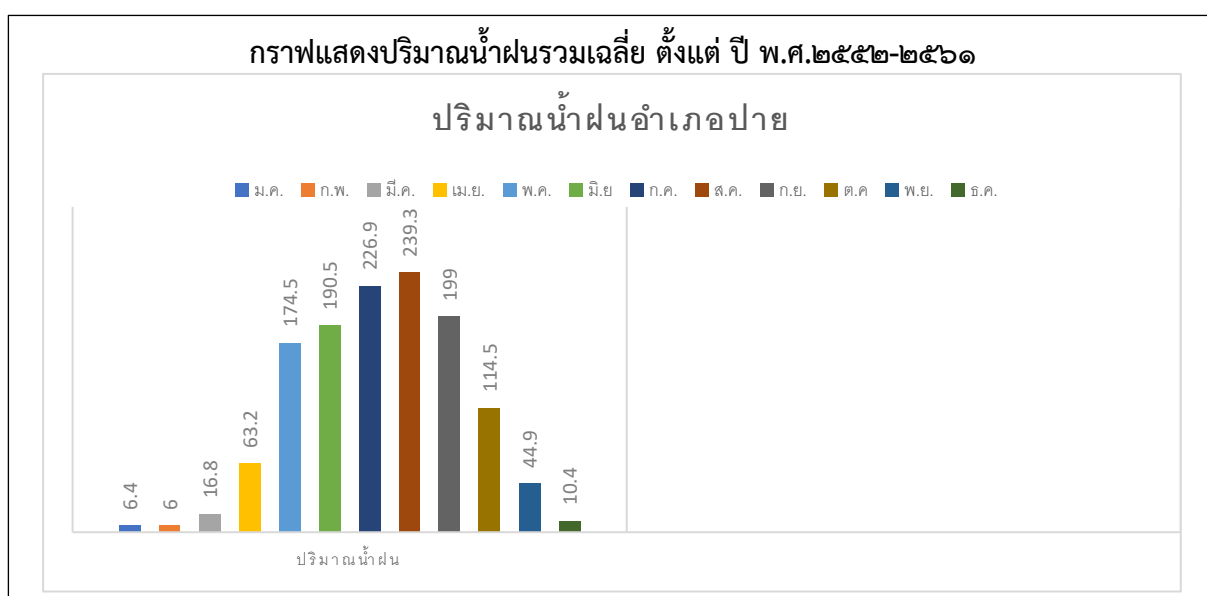
ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลฤดูกาล

ฤดูกาล	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ฤดูร้อน		←	←	←	←	←						
ฤดูฝน					←	←	←	←	←	←	←	
ฤดูหนาว	←	←								←	←	←

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

ปริมาณน้ำฝน

อำเภอปาย..มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๐๗.๗ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนสิงหาคม ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำสุดในช่วงเดือน กุมภาพันธ์ โดยมีปริมาณ ๖.๐ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงสุดในเดือนสิงหาคมโดยมีปริมาณ ๒๓๙.๓ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๕)

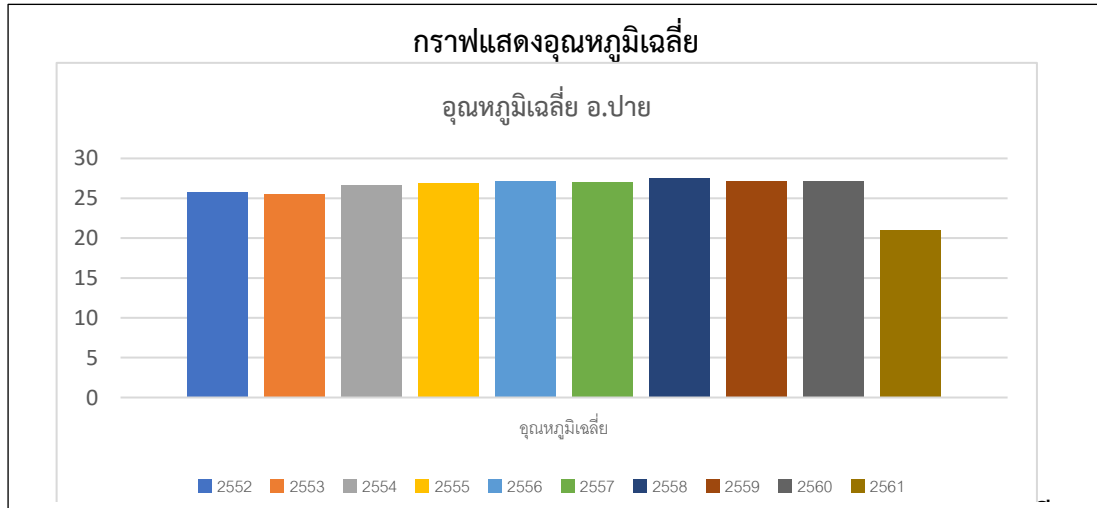

ภาพที่ ๕ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย.อำเภอปาย ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑

(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๑)

อุณหภูมิและความชื้นสัมพัทธ์

อำเภอปาย มีปริมาณอุณหภูมิเฉลี่ยปี พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑ โดยมีอุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด ...๘.๔๐.. องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย..๔๔.๖..องศาเซลเซียส (ตารางที่ ๖)

ภาพที่ ๖ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ...๑๐...ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ.๒๕๕๒-๒๕๖๑
(ที่มา : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ.๒๕๖๑.....)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอปาย ปี พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑

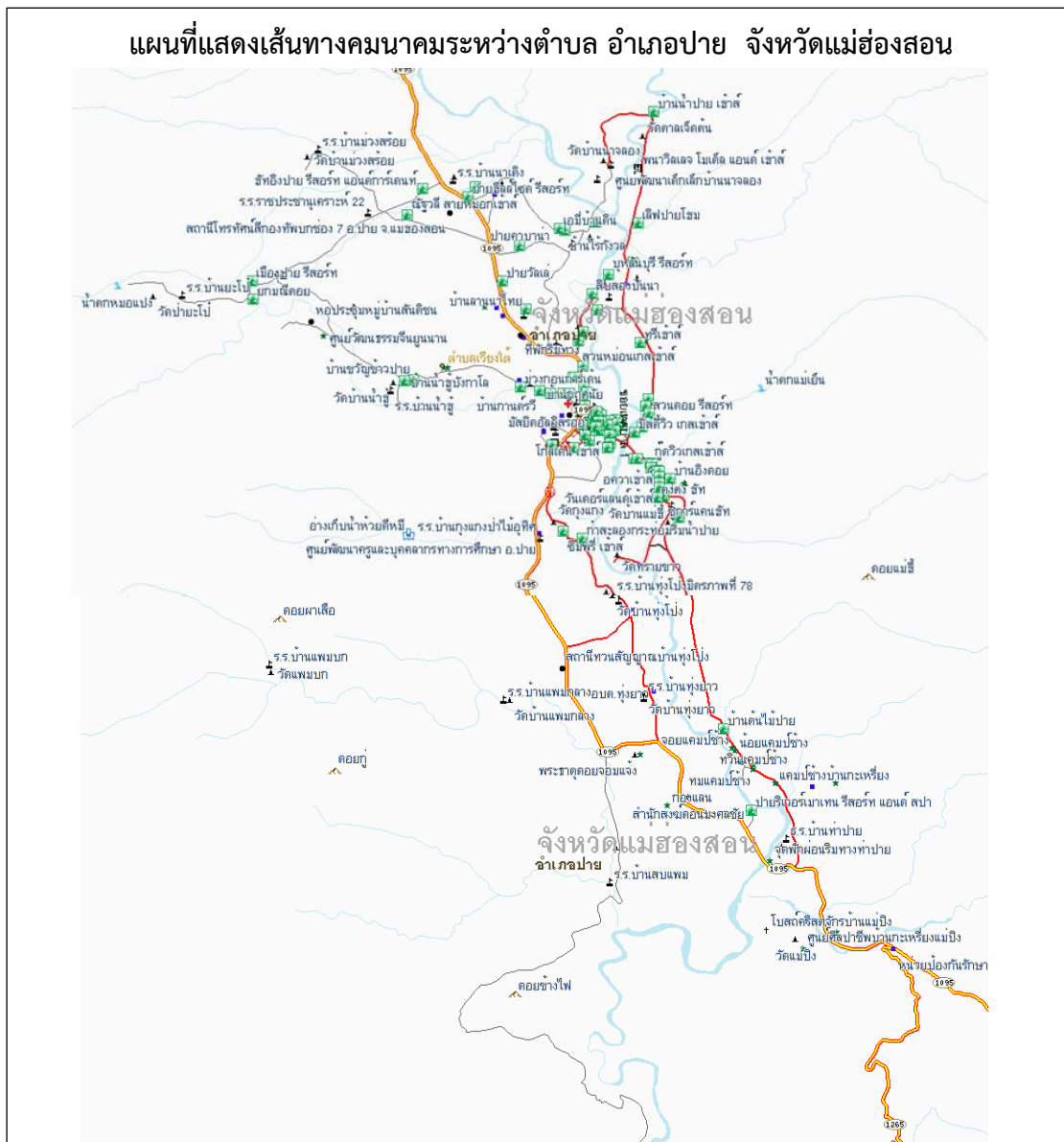
ปี	อุณหภูมิ (C)			ความชื้นสัมพัทธ์ (%)		
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ยทั้งปี
๒๕๕๒	๔๐.๕	๑๑.๘	๒๕.๗๒	๙๘	๑๘	๗๔
๒๕๕๓	๔๔.๐	๑๑.๙	๒๕.๕๖	๙๘	๑๘	๗๑.๒๗
๒๕๕๔	๓๘.๔	๑๒.๒	๒๖.๖๖	๙๙	๑๘	๗๗.๐๑
๒๕๕๕	๔๐.๐	๑๐.๙	๒๖.๙๐	๙๙	๒๓	๗๖.๑๙
๒๕๕๖	๔๑.๓	๑๐.๖	๒๗.๑๔	๙๙	๑๙	๖๖.๙๖
๒๕๕๗	๔๑.๑	๑๑.๐	๒๗.๐๐	๙๙	๒๕	๖๘.๔๒
๒๕๕๘	๔๑.๕	๑๑.๔	๒๗.๕๐	๙๙	๒๐	๖๙.๐๔
๒๕๕๙	๔๔.๖	๑๐.๐	๒๗.๑๗	๙๙	๑๗	๖๙.๔๖
๒๕๖๐	๔๒.๐	๑๑.๕	๒๗.๑๘	๙๘	๒๑	๖๘.๓๘
๒๕๖๑	๔๐.๙	๘.๔๐	๒๑.๐๕	๙๙	๑๙	๖๙.๐๙

ที่มา: : กรมอุตุนิยมวิทยา,พ.ศ..๒๕๖๑

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

อำเภอปาย มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้านใช้ถนนของเทศบาล ของกรมทางหลวงชนบท และขององค์การบริหารส่วนตำบล มีถนนลูกรังบางส่วนในระหว่างหมู่บ้าน การเดินทางช่วงฤดูฝนการคมนาคมลำบาก โดยเฉพาะหมู่บ้านที่อยู่บนดอยและภูเขาสูง เส้นทางหลักในเชื่อมต่อขนส่งผลผลิตทางการเกษตรอำเภอปาย มีเส้นทางคมนาคมสายหลักเพียงสายเดียว คือ ถนนทางหลวงหมายเลข ๑๐๙๕ ที่เชื่อมระหว่าง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ผ่านอำเภอปายไปยังอำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ภาพที่ ๗)

ภาพที่ ๗ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล อำเภอ

(ที่มา: <https://jamieandbecki.wordpress.com/๒๐๑๖/๐๒/๑๓/pai/comment-page-๑/>, พ.ศ.๒๕๕๙)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ

การคมนาคมติดต่อระหว่างจังหวัดและอำเภอ สามารถเดินทางได้หลายเส้นทาง โดยมีรายละเอียด ดังนี้ (ภาพที่ ๘)

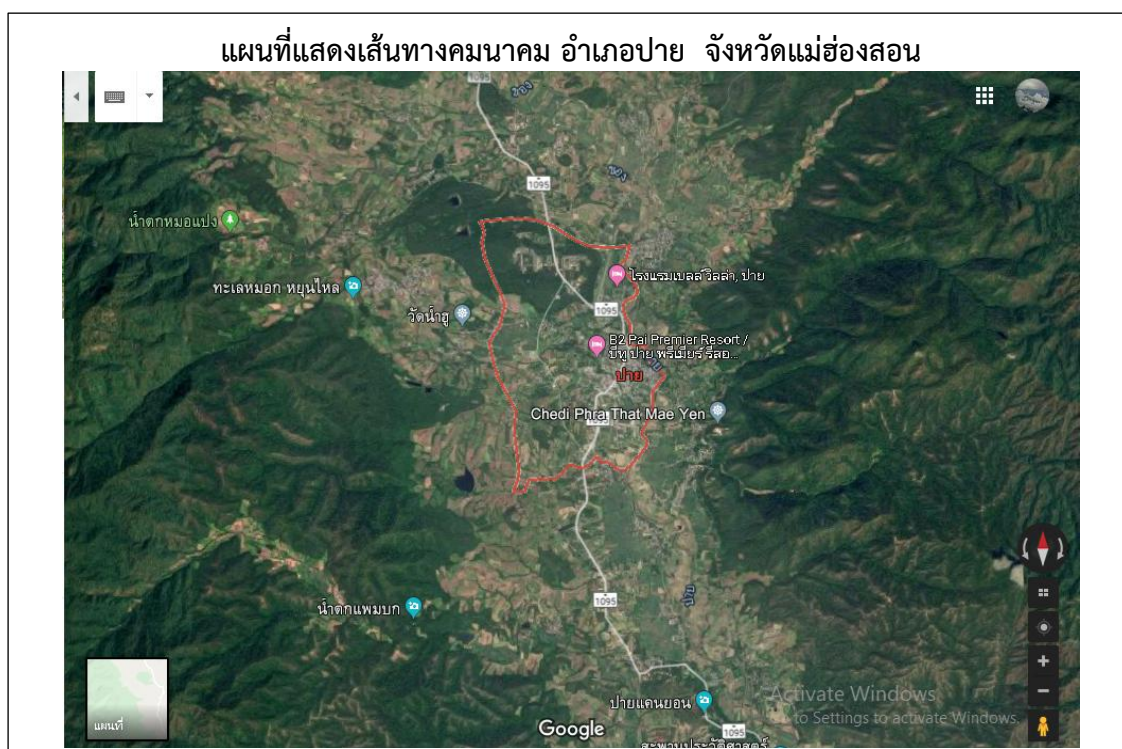
ทางรถไฟ ไม่มีเส้นทางรถไฟ

ทางรถยนต์ สามารถเดินทางได้สะดวก คือ จากจังหวัดเชียงใหม่ มี ๒ เส้นทาง ได้แก่

๑. ทางหลวงหมายเลข ๑๐๘ ผ่านอำเภอหางดง สันป่าตอง จอมทอง ฮอด จนถึงแยกอำเภอแม่สะเรียงให้เลี้ยวขวาไปยังอำเภอแม่ลาน้อย ชุนยวม จนถึงอำเภอเมืองจังหวัดแม่ฮ่องสอนและอำเภอปายในที่สุด ระยะทางค่อนข้างไกล แต่เส้นทางนี้เป็นเส้นทางตัดขึ้นเขาสูงมีความสวยงามและธรรมชาติข้างทางเหมาะสำหรับนักเที่ยงเที่ยวที่มีเวลาค่อนข้างเยอะเพราะผ่านสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญ

ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงทำให้สามารถแวะท่องเที่ยวพักผ่อนชมวิถีชีวิตและประเพณีต่าง ๆ ของคนพื้นเมืองได้เป็นอย่างดีพร้อมกับโค้งที่มากถึง ๑,๘๖๔ โค้ง ทำให้เป็นที่มาของ "ผู้พิชิต ๑,๘๖๔ โค้ง"

๒. ทางหลวงหมายเลข ๑๐๕๕ ไปทางมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่หรือเรียกว่า ถนนแม่มาลัย - ปาย โดยผ่านอำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จนถึงอำเภอปาย ระยะทางประมาณ ๑๓๐ กิโลเมตร เส้นทางนี้เป็นเส้นทางสายใหม่โดยถนนนี้ได้เป็นถนนลาดยางอย่างดีและถนนเส้นนี้ผ่านสถานที่ท่องเที่ยวปายแบบอันซีนในอำเภอปาย เช่น ถ้ำน้ำลอด วัดน้ำฮู อุทยานแห่งชาติห้วยน้ำดังอีกด้วย เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีเวลาจำกัดแต่สามารถแวะชมสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ของอำเภอปายได้อีกเส้นทางหนึ่ง สถานีขนส่งอำเภอปายมีจำนวน ๑ แห่ง ประกอบด้วย รถโดยสารของ บริษัทเปรมประชาขนส่ง จำกัด และรถตู้บริการร่วม ราคาค่าบริการ จาก ปาย - เชียงใหม่ ราคา ๑๕๐ บาท และจากปาย- แม่ฮ่องสอน ราคา ๑๕๐ บาท

ภาพที่ ๘ แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคม อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
(ที่มา: <https://www.google.co.th/maps/place/อำเภอปาย>, พ.ศ.๒๕๖๖)

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ (เช่น แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง)

อำเภอปายมีแม่น้ำสำคัญ ๒ สาย คือ แม่น้ำปาย มีต้นน้ำอยู่ระหว่างรอยต่อของเทือกเขาถนนธงชัย กับเทือกเขาแดนลาวในเขตตำบลเวียงเหนือ ไหลลงทางใต้ผ่านหุบเขาต่าง ๆ ในเขตอำเภอปาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ความยาวประมาณ ๑๘๐ กิโลเมตร และแม่น้ำของ มีต้นกำเนิดที่ดอยฝักกุดไหลลงสู่ลำน้ำปาย ที่ตำบลแม่มาติง รวมความยาวประมาณ ๗๐ กิโลเมตร นอกจากนี้ยังมีแหล่งน้ำธรรมชาติประเภทคลองและห้วยภายในตำบลต่าง ๆ ดังนี้

ตำบลเวียงใต้ มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำคัญ ดังนี้ แม่น้ำปาย ลำห้วยน้ำม่วงกอน ส่วนแหล่งน้ำที่สร้างขึ้นมี ๒ แห่ง คือ อ่างห้วยตีหมี ลำเหมืองบ้านห้วยปู

ตำบลเวียงเหนือ มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำคัญ ดังนี้ แม่น้ำปาย น้ำแม่เมือง ห้วยปู ห้วยช้างเผ่า ห้วยช้างแก้ว ห้วยงู ห้วยหก และห้วยเฮี้ยะ

ตำบลแม่เนาเติง มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำคัญ ดังนี้ แม่น้ำปาย แม่น้ำของ

ตำบลแม่ฮี้ มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำคัญ ดังนี้ แม่น้ำปาย ห้วยแม่เย็น ห้วยแม่ฮี้ ห้วยทรายขาว ห้วยแม่ปิง ห้วยแม่ยะ และห้วยแม่ยาน

ตำบลทุ่งยาว มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำคัญ ดังนี้ แม่น้ำปาย แม่น้ำแพม อ่างเก็บน้ำห้วยดีหมี

ตำบลเมืองแปง มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำคัญ ดังนี้ แม่น้ำปาย ลำน้ำห้วยสา ลำน้ำห้วยแกงหอม และลำน้ำห้วยหมี

ตำบลโป่งสา มีแหล่งน้ำธรรมชาติสำคัญ ดังนี้ น้ำสา น้ำห้วยโป่งทาก น้ำห้วยปางตอง น้ำขุนห้วยเตือ น้ำห้วยบ่อส่อม น้ำห้วยชมพู

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

๑) โครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลาง

จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีโครงการพัฒนาแหล่งน้ำที่มีศักยภาพตามแผนการพัฒนากลุ่มชลประทานระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ – พ.ศ.๒๕๘๐) ที่อยู่ในแผนดำเนินการ จำนวน ๑๑๙ โครงการ ไม่มีโครงการชลประทานขนาดใหญ่ โดยมีโครงการขนาดกลาง ๓ โครงการ ขนาดเล็ก ๑๑๕ โครงการ และโครงการพัฒนาชลประทานที่มีลักษณะโครงข่ายเชื่อมโยงระหว่างจังหวัด ๑ โครงการ หากดำเนินการแล้วเสร็จตามแผนทั้งหมดจะสามารถเก็บกักน้ำได้เพิ่มอีก ๒๙.๐๗ ล้านลูกบาศก์เมตร และจะมีพื้นที่ ชลประทานเพิ่มขึ้น ๕๙,๙๔๙ ไร่ ใช้งบประมาณรวม ๖๘,๗๔๒.๐๖๑๖ ล้านบาท

อำเภอปาย อยู่ในแผนงานโครงการขนาดกลาง ระยะ ๒๐ ปี ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน จำนวน ๒ จุด ประกอบด้วย โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยม่วงกอน พื้นที่ตำบลเวียงใต้ มีพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๑,๗๐๐ ไร่ ความจุ ๑.๑๖ ล้าน ลบ.ม. วงเงินก่อสร้าง ๔๘๙.๖๖๙๑ ล้านบาท และโครงการอ่างเก็บน้ำแม่ปายตอนบนพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ตำบลเวียงเหนือ มีพื้นที่ชลประทาน จำนวน ๙,๐๐๐ ไร่ ความจุ ๑๐.๐๐ ล้าน ลบ.ม. วงเงินก่อสร้าง ๒๕๐.๐ ล้านบาท และแผนงานโครงการขนาดเล็ก ระยะ ๒๐ ปี ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในพื้นที่อำเภอปาย จำนวน ๑๓ จุด ประกอบด้วย

๑. โครงการปรับปรุงระบบส่งน้ำฝายห้วยแม่ยาน จัดหาน้ำสนับสนุนโครงการอนุรักษ์แหล่งพันธุกรรมไม้สักและพัฒนาคุณภาพชีวิตราษฎรบ้านมะโนรา พื้นที่ตำบลทุ่งยาว งบประมาณก่อสร้าง ๑๕.๐๐ ล้านบาท

๒. ฝายบ้านนาจลอง ความยาว ๔๐ เมตร สูง ๓ เมตรพร้อมระบบส่งน้ำความยาว ๒,๒๐๐ เมตร พื้นที่ชลประทาน ๖๐๐ ไร่ พื้นที่ตำบลแม่เนาเติง งบประมาณก่อสร้าง ๔๐.๐๐ ล้านบาท

๓. ฝายสำนักสงฆ์ธรรมนิยม(วัดมะซึก) พร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ตำบลแม่ฮี้ งบประมาณก่อสร้าง ๓๕.๐ ล้านบาท

๔. อ่างเก็บน้ำในแปง (ห้วยโป่ง) พื้นที่ตำบลเมืองแปง งบประมาณก่อสร้าง ๓๐.๐๐ ล้านบาท

๕. อ่างเก็บน้ำม่วงสร้อย พื้นที่ตำบลแม่เนาเติง งบประมาณก่อสร้าง ๔๐.๐๐ ล้านบาท

๖. อาคารบังคับน้ำห้วยไร่และอาคารบังคับน้ำห้วยผาพร้อมระบบส่งน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงห้วยฮะ พื้นที่ตำบลเมืองแปง งบประมาณก่อสร้าง ๑๓.๐๐ ล้านบาท

๗. ฝายห้วยดอกแก้วพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ตำบลเวียงเหนือ งบประมาณก่อสร้าง ๗.๐๐ ล้านบาท

๘. ฝายห้วยหกตอนล่างพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ตำบลเวียงเหนือ งบประมาณก่อสร้าง ๑๕.๐๐ ล้านบาท

๙. ฝายบ้านหัวแม่เมืองพร้อมระบบส่งน้ำ โครงการขยายผลโครงการหลวงบ้านป่าเกี๊ยะใหม่ พื้นที่ตำบลเวียงเหนือ งบประมาณก่อสร้าง ๑๑.๐๐ ล้านบาท

๑๐. ก่อสร้างอาคารรับน้ำเข้า แม่น้ำปายพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ตำบลเวียงเหนือ งบประมาณก่อสร้าง ๑๓.๐๐ ล้านบาท

๑๑. ฝ่ายห้วยหกพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ตำบลเวียงเหนือ งบประมาณก่อสร้าง ๑๐.๓๐ ล้านบาท

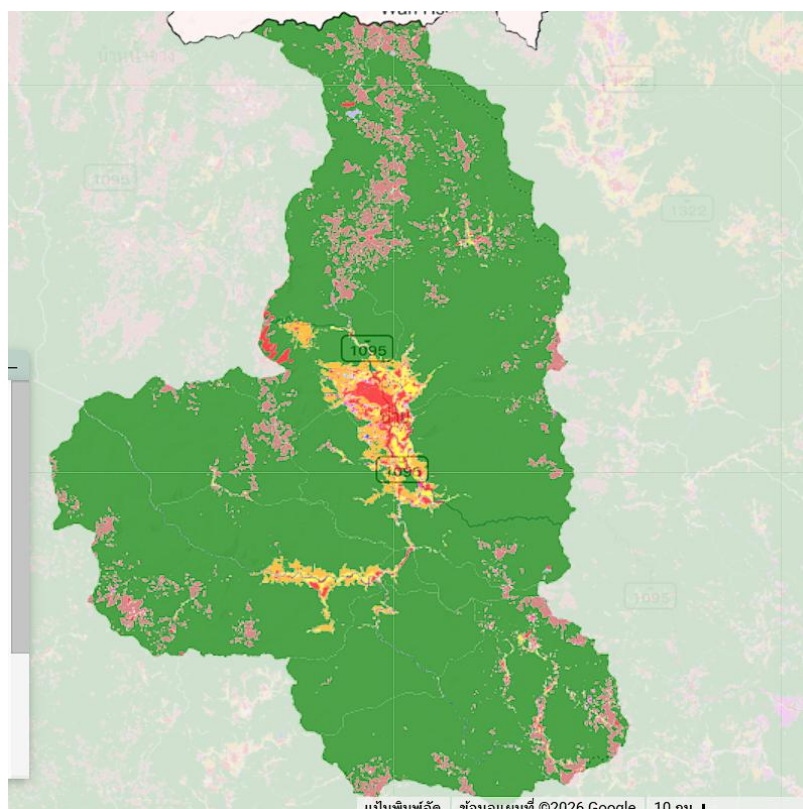
๑๒. ฝ่ายห้วยช้างแก้วพร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ตำบลแม่ณาเต็ง งบประมาณก่อสร้าง ๑๘.๗๐ ล้านบาท

๑๓. ฝ่ายห้วยหกตอนบน ๒ พร้อมระบบส่งน้ำ พื้นที่ตำบลแม่ณาเต็ง งบประมาณก่อสร้าง ๖.๔๐ ล้านบาท

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตารางที่ ๖ แสดงข้อมูลการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	๑,๒๓๓,๗๗๔.๘๘	๘๕.๘๓
พืชไร่	๓๖,๙๙๕.๓๘	๒.๕๗
ไม้ยืนต้น	๑,๘๖๘.๖๓	๐.๑๓
ไม้ผล	๔,๕๙๗.๔๔	๐.๓๒
พืชสวน	๔๑๓.๔	๐.๐๓
พื้นที่นา	๑๘,๙๙๕.๔๕	๑.๓๒
ไร่มวนเวียน	๑๑๖,๕๒๗.๒๙	๘.๑๑
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-	-
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	๕๐.๙๑	๐
พื้นที่ลุ่ม	-	-
พื้นที่น้ำ	๒๖๐๕.๒๙	๐.๑๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๒๑,๗๑๐.๐๙	๑.๕๑

ภาพที่ ๙ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอ
(ที่มา : <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ.....)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ประชากรอำเภอปาย ประชากรมีอาชีพหลักคือ เกษตรกรรม มีพื้นที่การเกษตรจำนวน ๒๗,๓๓๙.๖๘ ไร่ (ร้อยละ ๒ ของพื้นที่อำเภอ) โดยอยู่พื้นที่นอกเขตชลประทานทั้งหมด โดยมีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ ๗ แสดงข้อมูลด้านพืช

ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ทางการเกษตร (ไร่)						
		ข้าวนาปี	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	กระเทียม	ไม้ผล	ไม้ยืนต้น	พืชผัก	รวม
เวียงใต้	๑๒,๐๙๐.๓๕	๙๑๒.๖๕	๒๗๔.๒๐	๑๒.๐๐	๖๔๐.๕๘	๒๒๘.๙๓	๔๔.๙๗	๒๑๑๓.๓๓
เวียงเหนือ	๒๘๙,๒๙๘.๓๗	๓,๒๒๖.๘๐	๒,๗๓๑.๘๒	๒๑๓.๐๖	๓๖๔.๔๖	๒๒๘.๗๙	๘๒.๔๘	๖,๘๔๗.๔๑
ทุ่งยาว	๒๑๓,๘๗๒.๘๒	๓,๒๖๑.๘๒	๒,๔๓๕.๑๐	๓๔๖.๓๔	๔๖๒.๐๗	๑๖๖.๒๓	๔๕๖.๓๗	๗,๑๒๗.๙๓
แม่ฮี้	๑๕๕,๐๑๒.๖๑	๒,๓๖๘.๓๓	๓๕๘.๙๑	๑๘๘.๙๗	๖๒๕.๕๖	๒๓๐.๔๔	๙๐.๙๐	๓,๘๖๓.๑๑
แม่นาแดง	๑๖๘,๘๒๗.๐๐	๓,๑๕๖.๘๗	๑,๔๙๑.๖๗	๒,๐๖๓.๕๐	๗๖๗.๔๘	๙๒๖.๔๔	๙๓๑.๙๖	๙,๓๓๗.๙๒
เมืองแปง	๓๖๖,๗๐๔.๑๘	๓,๔๔๖.๓๓	๔,๗๖๔.๓๐	๒,๕๓๓.๓๕	๔๗๓.๑๙	๕๑.๐๖	๗๗๕.๒๐	๑๒,๐๔๓.๔๓
โป่งสา	๒๓๑,๗๔๐.๖๐	๒,๖๒๒.๖๕	๑,๑๕๓.๖๖	๐.๐	๑,๒๖๔.๑๐	๓๖.๗๔	๘.๕๐	๕,๐๘๕.๖๕
พื้นที่รวม	๑,๔๓๗,๕๔๕.๙๓	๑๘,๙๙๕.๔๕	๑๓,๒๐๙.๖๖	๕,๓๕๗.๒๒	๔,๕๙๗.๔๔	๑,๘๖๘.๖๓	๒,๓๙๐.๓๘	๔๖,๔๑๘.๗๘

(ที่มา: ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘)

ตารางที่ ๘ ข้อมูลด้านปศุสัตว์

ตำบล	เกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์รวม (ราย)	โคเนื้อ (ตัว)	โคนม (ตัว)	กระบือ (ตัว)	สุกร (ตัว)	ไก่ (ตัว)	แพะ (ตัว)	แกะ (ตัว)
เวียงใต้	๑๗๖	๒๗๘	-	๗๕	๓๘๙	๘,๒๒๕	๒๐	๕๕
เวียงเหนือ	๒๕๗	๑,๓๐๗	๒	๑,๐๗๘	๓๑๒	๗,๑๑๐	-	๑๐
ทุ่งยาว	๕๑๑	๑,๐๘๕	-	๙๔	๙๐๕	๑๙,๘๘๐	-	-
แม่ฮี้	๔๒๖	๑,๘๖๙	-	๘๙๓	๗๑๐	๑๒,๘๘๑	-	-
แม่नाเติง	๕๘๐	๑,๖๖๔	-	๑,๑๐๘	๑,๙๙๖	๑๗,๗๓๔	๑๐	๒
เมืองแปง	๔๒๘	๑,๖๔๑	-	๖๔	๑,๒๔๓	๑๑,๓๕๘	-	-
โป่งสา	๓๓๕	๒,๗๘๓	-	๑,๐๒๘	๑,๐๒๑	๖,๕๑๕	-	-
รวมทั้งหมด	๒,๗๑๓	๑๐,๖๒๗	๒	๕,๑๕๐	๖,๕๗๖	๘๓,๗๐๓	๓๐	๖๗

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์อำเภอปาย ,พ.ศ.๒๕๖๖

- โรงงานผลิตอาหารสัตว์แห่ง คือ
ชื่อโรงงาน.....ที่ตั้ง.....
- โรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน๒.....แห่ง คือ.....โรงฆ่าสุกรและโรงฆ่าโค-กระบือ.....
๑. โรงฆ่าสุกร..นายดิเรก แพรแสง...ที่ตั้ง...หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่नाเติง
๒. โรงฆ่าโค-กระบือ...นายนคร ดวงคำ ...ที่ตั้ง...ตำบลทุ่งยาว
- ฟาร์มเลี้ยงสัตว์ขนาดใหญ่.....จำนวน คือ.....
ชื่อฟาร์ม.....ที่ตั้ง.....

ตารางที่ ๙ ข้อมูลด้านประมง แสดงจำนวนผู้เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

ตำบล	เกษตรกรรวม (ราย)	กุ้งทะเล	กุ้งน้ำจืด	ปลาทะเล	ปลาน้ำจืด	สัตว์น้ำสวยงาม	สัตว์น้ำอื่นๆ
เวียงใต้	๑๙	-	๑	-	๑๘	-	-
เวียงเหนือ	๔๔	-	-	-	๔๔	-	-
ทุ่งยาว	๗๘	-	-	-	๗๘	-	-
แม่ฮี้	๔๓	-	-	-	๔๒	-	๑
แม่नाเติง	๔๓	-	-	-	๔๒	-	๑
เมืองแปง	๔๒	-	-	-	๔๒	-	-
โป่งสา	๑	-	-	-	๑	-	-
รวมทั้งหมด	๒๗๐	-	๑	-	๒๖๗	-	๒

ที่มา : สำนักงานประมงอำเภอปาย , พ.ศ.๒๕๖๖

๒. สีน้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้าน้ำ GI (ถ้าไม่มี ให้ใส่ว่า ไม่มี)

กระเทียมแม่ฮ่องสอน (น้ำแร่): ปลูกในดินที่อุดมสมบูรณ์และใช้น้ำแร่ธรรมชาติ ทำให้กระเทียมมีกลิ่นหอมฉุน รสชาติเผ็ดร้อน เนื้อแน่น เปลือกสีขาวอมม่วง

ถั่วลายเสือแม่ฮ่องสอน: ถั่วลิสงเปลือกบางที่มีสวดลายคล้ายเสือโคร่ง เมล็ดใหญ่ รสชาติหวานมัน หอม กรอบ

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑) ครั้วเรื้อนและประชากร

ตารางที่ ๑๐ แสดงจำนวนครั้วเรื้อน และประชากร

ที่	ตำบล	ครั้วเรื้อนทั้งหมด	ครั้วเรื้อนเกษตรกร	ประชากร		
				ชาย	หญิง	รวม
๑	เวียงใต้	๕,๐๙๔	๓๑๗	๕,๑๙๘	๔,๔๘๒	๙,๖๘๐
๒	เวียงเหนือ	๒,๐๖๐	๖๒๔	๒,๕๕๘	๒,๔๕๖	๕,๐๑๔
๓	แม่नाเติง	๓,๓๕๐	๑,๑๙๕	๓,๘๑๒	๓,๗๖๘	๗,๕๘๐
๔	แม่ฮี้	๑,๙๔๔	๔๐๔	๑,๘๘๗	๑,๗๙๕	๓,๖๘๒
๕	ทุ่งยาว	๒,๒๒๐	๗๔๘	๒,๓๕๗	๒,๔๖๙	๔,๘๒๖
๖	เมืองแปง	๑,๒๔๖	๕๗๕	๒,๑๑๐	๒,๐๗๕	๔,๑๘๕
๗	โป่งสา	๑,๑๑๔	๖๑๒	๑,๗๓๕	๑,๖๑๙	๓,๓๕๔
รวม		๑๗,๐๒๘	๔,๕๗๕	๑๙,๖๕๗	๑๘,๖๖๔	๓๘,๓๒๑

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอป่า, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒) หัวหน้าครั้วเรื้อนเกษตรกรจำแนกตามอายุ

ตารางที่ ๑๑ แสดงจำนวนหัวหน้าครั้วเรื้อนจำแนกตามอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	ครั้วเรื้อน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๗๗๘	๑๗.๐๑
๕๖ - ๖๕ ปี	๑,๒๖๕	๒๗.๖๕
๔๖ - ๕๕ ปี	๑,๑๔๒	๒๔.๙๖
๓๖ - ๔๕ ปี	๙๓๑	๒๐.๓๕
๒๖ - ๓๕ ปี	๔๐๓	๘.๘๑
๑๘ - ๒๕ ปี	๕๖	๑.๒๒
รวม	๔,๕๗๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอป่า, พ.ศ. ๒๕๖๙

๓) ลักษณะการประกอบอาชีพ

ตารางที่ ๑๒ แสดงจำนวนลักษณะการประกอบอาชีพ

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๔,๔๗๒.๐๐	๙๗.๗๕
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๑๐๓.๐๐	๒.๒๕
รวม	๔,๕๗๕	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ. ๒๕๖๙

๔) ลักษณะการถือครองที่ดิน

ตารางที่ ๑๓ แสดงจำนวนลักษณะการถือครองที่ดิน

ลักษณะการถือครอง	ครัวเรือน	ร้อยละ
เกษตรกรเป็นเจ้าของ	๖๖๘.๐๐	๑๘.๖๗
อื่นๆ (ที่สาธารณะประโยชน์, ทำฟรี)	๒,๘๐๗.๐๐	๗๘.๔๕
เช่า	๑๐๓.๐๐	๒.๘๘
รวม	๓,๕๗๘.๐๐	๑๐๐

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ. ๒๕๖๙

๕) ประเภทเอกสารสิทธิ์ (เฉพาะเกษตรกรเป็นเจ้าของ)

ตารางที่ ๑๔ แสดงจำนวนประเภทเอกสารสิทธิ์

ประเภทเอกสารสิทธิ์ (ครัวเรือน)				รวม
โฉนด/น.ส.ทุกประเภท	ส.ป.ก. ทุกประเภท	หนังสือรับรอง ของหน่วยงาน	ไม่มีเอกสารสิทธิ์	
๕๐๑	๗๔	๓	๒,๘๐๗	๓,๓๘๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ. ๒๕๖๙

๖) รายได้ รายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกร

รายได้เงินสดของครัวเรือนเกษตรกร ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีรายได้อยู่ที่ ๔๔,๑๘๖ บาท/ครัวเรือน และมีรายจ่ายอยู่ที่ ๓๗,๑๐๘ บาท/ครัวเรือน

๗) สินเชื่อและภาวะหนี้สินของเกษตรกร

สินเชื่อสำหรับครัวเรือนเกษตรกร ของจังหวัดแม่ฮ่องสอน คิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ธ.ก.ส. ๖๒.๖๒% ธนาคารออมสิน, ธนาคารอาคารสงเคราะห์, ธนาคารพาณิชย์อื่น ๆ ๒๕.๑๓% บริษัทเงินทุนอื่นๆ ๙.% กองทุนหมู่บ้าน ๑.๘๗% กลุ่มออมทรัพย์ ๐.๔๐% และภาวะหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรแบ่งเป็น หนี้ต้นปีเฉลี่ย ๗๕,๙๔๓ บาท/ครัวเรือน หนี้ปลายปีเฉลี่ย ๕๘,๗๔๖ บาท/ครัวเรือน

๘) ประเพณีและวัฒนธรรม

(๑) การนับถือศาสนา

การนับถือศาสนา ในพื้นที่อำเภอปาย มีการนับถือศาสนาพุทธร้อยละ ๘๐ อีกร้อยละ ๒๐ เป็นการนับถือศาสนาอื่น ๆ เช่น อิสลาม คริสต์ นับถือผี ฯลฯ มีวัด สำนักสงฆ์ และที่พักสงฆ์ในพระพุทธศาสนาแบ่งเป็น

- วัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมา จำนวน ๒๑ แห่ง
- ที่พักสงฆ์ จำนวน ๑๖ แห่ง

- โบสถ์คริสต์ จำนวน ๒๐ แห่ง
- มัสยิด จำนวน ๑ แห่ง
- ซาบาตออฟปาย จำนวน ๑ แห่ง

(๒) วัฒนธรรมท้องถิ่นที่สำคัญ

- ประเพณีปอยส่างลอง จัดเดือนเมษายน ของทุกปี
- ประเพณีสงกรานต์ จัดเดือนเมษายน ของทุกปี
- ประเพณีแห่เทียนพรรษา จัดเดือนกรกฎาคม ของทุกปี
- ประเพณีตานก๋วยสลาก จัดเดือนกันยายน ของทุกปี
- ประเพณีออกพรรษา หรือประเพณีกาตหลู่/แห่จองพารา จัดเดือนตุลาคม ของทุกปี
- ประเพณีดับไฟเทียน จัดเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี
- ประเพณีลอยกระทง จัดเดือนพฤศจิกายน ของทุกปี

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

๑) กลุ่มเกษตรกร/สถาบัน

ตารางที่ ๑๕ แสดงจำนวนและสมาชิกสถาบันเกษตรกร

ตำบล	กลุ่มส่งเสริมอาชีพ		กลุ่มแม่บ้านเกษตร		กลุ่มยุวเกษตรกร		วิสาหกิจชุมชน		สหกรณ์		กลุ่มเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	แห่ง	สมาชิก (ราย)	กลุ่ม	สมาชิก (ราย)
ทุ่งยาว	๒	๓๕	๓	๑๑๕	๑	๑๕	๒๖	๓๗๑	๑	๑๐๓๕	๓	๖๐
โป่งสา	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๗	๒	๑๔๑	๐	๐
เมืองแปง	๐	๐	๑	๔๕	๐	๐	๒๖	๒๕๘	๐	๐	๔	๓๒
แม่น้ำเต็ง	๑	๑๕	๐	๐	๑	๑๕	๑๘	๑๗๙	๐	๐	๑	๓๐
แม่ฮี	๐	๐	๑	๖๐	๐	๐	๒๒	๒๑๐	๐	๐	๐	๐
เวียงใต้	๐	๐	๐	๐	๒	๔๕	๒๘	๓๐๕	๑	๗๒	๐	๐
เวียงเหนือ	๐	๐	๑	๑๒	๑	๑๕	๑๖	๑๔๑	๑	๑๕๑	๐	๐
รวม	๓	๕๐	๖	๒๓๒	๕	๙๐	๑๓๗	๑,๔๗๑	๕	๑,๓๙๙	๘	๑๒๒

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๖ แสดงจำนวนผลิตภัณฑ์ที่ลงทะเบียน OTOP จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ประเภทผลิตภัณฑ์	จำนวน
อาหาร	๑
เครื่องดื่ม	๕
ผ้า เครื่องแต่งกาย	๑๓
ของใช้/ของตกแต่ง/ของที่ระลึก	๑
สมุนไพรที่ไม่ใช่อาหาร	๑
รวม	๒๑

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอปาย,พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๗ แสดงข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลไม้ไซเดอร์	๑	เวียงใต้	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปมอลเบอร์รี่ (หม่อน)	๑	เวียงใต้	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปถั่วลิสงดำปาย	๑	เวียงใต้	๑๐
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มมัลเบอร์รี่@ปาย Mulberry@pai	๑	เวียงใต้	๙
วิสาหกิจชุมชนสวนคนปายไฮโดรโปนิคส์	๑	เวียงใต้	๗
วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกกระเทียมม.๕ บ้านน้ำฮู	๕	เวียงใต้	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงสุกรน้ำฮู	๕	เวียงใต้	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มอ้อยดำน้ำฮู	๕	เวียงใต้	๗
วิสาหกิจชุมชนT.Cho (ทีโช)	๕	เวียงใต้	๗
วิสาหกิจชุมชนทิวาร์ผ้าฝ้าย	๕	เวียงใต้	๘
วิสาหกิจชุมชนเกษตรพัฒนาสู่เศรษฐกิจพอเพียง	๕	เวียงใต้	๑๐
วิสาหกิจชุมชนร้านน้ำชาสันติชล	๕	เวียงใต้	๗
วิสาหกิจชุมชนมิตรภาพปาย	๗	เวียงใต้	๗
วิสาหกิจชุมชนแม่ปาย	๘	เวียงใต้	๗
วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกกระเทียมแปลงใหญ่ตำบลเวียงเหนือ	๑	เวียงเหนือ	๑๓
วิสาหกิจชุมชนชมรมคัดไถ่ขนพันธุ์พื้นเมือง	๒	เวียงเหนือ	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรกรกรปฎิรูปบ้านเมืองน้อย	๔	เวียงเหนือ	๑๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสร้างป่าสร้างรายได้บ้านศรีดอนชัย	๘	เวียงเหนือ	๘

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มต้นข้าวสาเลื่อ่น	๘	เวียงเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนพืชผักสวนครัวอินทรีย์	๘	เวียงเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านศรีดอนชัย	๘	เวียงเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเกษตรผสมผสานบ้านศรีดอนชัย	๘	เวียงเหนือ	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผลิตตุ๊กตาไทใหญ่	๑	แม่เนาเต็ง	๗
วิสาหกิจชุมชนน้ำดื่มชุมชนแม่เนาเต็งใน	๒	แม่เนาเต็ง	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคขุนแม่เนาเต็งใน	๒	แม่เนาเต็ง	๑๐
วิสาหกิจชุมชนผักปลอดสารพิษม่วงสร้อย	๓	แม่เนาเต็ง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเทียมแปลงใหญ่ตำบลแม่เนาเต็ง	๓	แม่เนาเต็ง	๔๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผักปลอดสารพิษสร้างป่าสร้างรายได้ บ้านม่วงสร้อย	๓	แม่เนาเต็ง	๗
วิสาหกิจชุมชนรุ่งดาวสุรากลั่น	๔	แม่เนาเต็ง	๗
วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์น้ำตกหมอแปง	๔	แม่เนาเต็ง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์บ้านหมอแปง หมู่ ๔ ตำบลแม่เนาเต็ง	๔	แม่เนาเต็ง	๗
วิสาหกิจชุมชนเมรียนาจลอง	๑๑	แม่เนาเต็ง	๗
วิสาหกิจชุมชนกาแฟอินทรีย์ดอยผักกูด	๑๒	แม่เนาเต็ง	๘
วิสาหกิจชุมชนสุรากลั่นจินตนาปาย	๒	แม่ฮี้	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปมะขามป้อมเมืองปาย	๕	แม่ฮี้	๘
วิสาหกิจชุมชนกาแฟบ้านห้วยแม่เย็น-ห้วยน้ำดังปาย	๑	แม่ฮี้	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกและพัฒนาสมุนไพร	๑	แม่ฮี้	๒๒
วิสาหกิจชุมชนกาแฟบ้านดอยช้าง ปาย	๑	แม่ฮี้	๘
วิสาหกิจชุมชนงูหมอกคาม คราฟท์ แอนด์ อาร์ต	๑	แม่ฮี้	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงจิ้งหรีดเพื่อการผลิตและแปรรูป	๒	แม่ฮี้	๗
วิสาหกิจชุมชนไฟสร้างไพรอำเภอปาย	๒	แม่ฮี้	๘
วิสาหกิจชุมชนอูเมะพลัส (Ume plus+)	๓	แม่ฮี้	๗

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนบ่อน้ำแร่บ้านท่าปาย	๓	แม่ฮี้	๗
วิสาหกิจชุมชนผ้าทอบ้านแม่ปิง	๔	แม่ฮี้	๙
วิสาหกิจชุมชนวิถีชีวิตกระเหรี่ยงครบวงจร	๔	แม่ฮี้	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปรรูปสมุนไพร	๕	แม่ฮี้	๑๒
วิสาหกิจชุมชนถั่วเหลืองแผ่นชุมชนบ้านทุ่งโป่ง	๑	ทุ่งยาว	๑๕
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงไก่ประดู่หางดำปาย	๒	ทุ่งยาว	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเทียมแปลงใหญ่ตำบลทุ่งยาว	๒	ทุ่งยาว	๑๖
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรผู้เลี้ยงโคขุนบ้านทุ่งยาว	๒	ทุ่งยาว	๘
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์บ้านทุ่งยาวเหนือ	๒	ทุ่งยาว	๑๕
วิสาหกิจชุมชนศูนย์ข้าวชุมชนบ้านทุ่งยาวใต้พัฒนา	๓	ทุ่งยาว	๒๒
วิสาหกิจชุมชนสุรากลั่นชุมชนปายสตางค์ทอง ๙	๓	ทุ่งยาว	๗
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรอินทรีย์พืชผักผลไม้และเลี้ยงสัตว์	๔	ทุ่งยาว	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสุร่าขาวกระดิ่งทอง	๕	ทุ่งยาว	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปุ๋ยและยาบ้านแพมกลาง	๕	ทุ่งยาว	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสุร่าขาวส่องแสง	๕	ทุ่งยาว	๗
วิสาหกิจชุมชนสวนผักเขียวบ้านแพมบก	๖	ทุ่งยาว	๑๐
วิสาหกิจชุมชนการท่องเที่ยวโดยชุมชนบ้านแพมบก (ไขกู่ โส)	๖	ทุ่งยาว	๗๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการเกษตรของบ้าน แพมบกหมู่ ๖	๖	ทุ่งยาว	๒๖
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิตแพมบก	๖	ทุ่งยาว	๒๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มท่องเที่ยวดอยเมี่ยงดอยธง	๖	ทุ่งยาว	๙
วิสาหกิจชุมชนรักษ์ป่าดอยเมี่ยงดอยธง	๖	ทุ่งยาว	๙
		ทุ่งยาว	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ผลิตเกษตรปลอดภัยบ้านตีนธาตุ หมู่ ๙ ต.ทุ่งยาว อ.ปาย	๙	ทุ่งยาว	๙
วิสาหกิจชุมชนร้านค้าชุมชนดอยกองแลนบ้านร้องແຍ່ງ	๑๐	ทุ่งยาว	๒๒

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกกระเทียมแปลงใหญ่ตำบลเมืองแปง	๑	เมืองแปง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มกระเทียมสายน้ำแร่เมืองแปง	๒	เมืองแปง	๗
วิสาหกิจชุมชนเมืองแปงเมืองปาย	๒	เมืองแปง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มแปลงใหญ่พริกชี้ฟ้าหูลูกผสมบ้านใหม่ดอนตัน	๒	เมืองแปง	๙
วิสาหกิจชุมชนผู้ปลูกและแปรรูปผลิตผลทางการเกษตร	๔	เมืองแปง	๘
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกพีชไร้ตำบลเมืองแปง	๔	เมืองแปง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์และเกษตรผสมผสานครบวงจรต.เมืองแปง	๔	เมืองแปง	๗
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคพื้นบ้านบ้านห้วยหมี่	๘	เมืองแปง	๑๕
วิสาหกิจชุมชนเพื่อการท่องเที่ยวโดยบ้านห้วยหมี่	๘	เมืองแปง	๙
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มสร้างป่าสร้างรายได้บ้านห้วยหมี่	๘	เมืองแปง	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้ปลูกและแปรรูปกาแฟบ้านห้วยหมี่	๘	เมืองแปง	๑๑
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มถั่วลายเสือบ้านปางตองโป่งสา	๗	โป่งสา	๔๕

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย,พ.ศ.๒๕๖๔

ตารางที่ ๑๘ แสดงข้อมูลกลุ่มเกษตรกร และสหกรณ์

ชื่อกลุ่ม	ที่อยู่		จำนวนสมาชิก
	หมู่ที่	ตำบล	
สหกรณ์การเกษตรเมืองปาย จำกัด	๒	ทุ่งยาว	๑,๐๑๗
สหกรณ์การเกษตร ศชพ.คริสตจักรเมืองน้อย จำกัด	๔	เวียงเหนือ	๑๕๘
สหกรณ์การเกษตรหมู่บ้านป่าไม้โป่งสา จำกัด	๑	โป่งสา	๖๗
สหกรณ์การเกษตรบ้านมังขุนสำใน จำกัด	๕	โป่งสา	๗๖

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแม่ฮ่องสอน,พ.ศ.๒๕๖๔

๒) ศูนย์เรียนรู้และเครือข่าย

ตารางที่ ๑๙ แสดงจำนวนแหล่ง/ศูนย์เรียนรู้และบริการด้านการเกษตร

ตำบล	ศพก.	ศพก. เครือข่าย	ศจช.	ศคปช.	ศบกต.	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจ			ศูนย์ถ่ายทอด เทคโนโลยี ด้านการ พัฒนาที่ดิน
						กษ.	ปศุสัตว์	ปฏิรูป	
ทุ่งยาว	๐	๒	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๑
โป่งสา	๐	๐	๐	๐	๐	๐	๑	๐	๐
เมืองแปง	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๑
แม่เนาเติง	๐	๒	๑	๑	๑	๐	๑	๐	๑
แม่ฮี้	๑	๓	๑	๐	๑	๐	๑	๐	๑
เวียงใต้	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๐
เวียงเหนือ	๐	๑	๐	๐	๑	๐	๑	๐	๑
รวม	๑	๑๐	๒	๑	๗	๐	๗	๐	๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอป่า,พ.ศ.๒๕๖๙

(๑) อาสาสมัครเกษตร

ตารางที่ ๒๐ แสดงจำนวนอาสาสมัครเกษตร

ตำบล	หน่วยงาน /อาสาสมัครเกษตร (ราย)									
	อาสาสมัคร ฝนหลวง	ครูบัญชี อาสา	ประมง อาสา	อาสา ปศุสัตว์	หมอดิน อาสา	เกษตร หมู่บ้าน	อาสาสมัคร เกษตร หมู่บ้าน	สหกรณ์	เศรษฐกิจ การเกษตร	อาสาสมัคร ปฏิรูปที่ดิน
ทุ่งยาว	๐	๐	๓	๑๘	๑๒	๑๒	๑๒	๐	๐	๒
โป่งสา	๐	๐	๐	๗	๗	๗	๗	๐	๐	๐
เมืองแปง	๑	๐	๑	๑๐	๘	๘	๘	๐	๐	๓
เวียงเหนือ	๐	๐	๒	๑๐	๑๐	๑๐	๑๐	๐	๐	๑
เวียงใต้	๐	๐	๑	๒	๘	๘	๘	๒	๐	๒
แม่เนาเติง	๐	๑	๒	๗	๑๑	๑๑	๑๑	๐	๑	๓
แม่ฮี้	๐	๑	๐	๗	๖	๖	๖	๐	๐	๓
รวม	๑	๒	๙	๖๑	๖๒	๖๒	๖๒	๒	๑	๑๔

หมายเหตุ : อาสาสมัครบางรายทำหน้าที่อาสาสมัครมากกว่า ๑ หน้าที่

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอป่า,พ.ศ.๒๕๖๙

(๒) ประชาชนชาวบ้าน

อำเภอป่ามีประชาชนชาวบ้านภายใต้โครงการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่ โดยยึดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการดำเนินการโครงการได้คัดเลือกประชาชนชาวบ้านเป็นผู้ดำเนินการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามวิถีของประชาชนแต่ละคน จำนวน ๑๒ คน

ตารางที่ ๒๑ แสดงข้อมูลประชาชนชาวบ้าน

ตำบล	จำนวน (ราย)	ชื่อ - สกุล	ที่อยู่
ทุ่งยาว	๓	นายสุภักดิ์ ปิ่นแก้ว นายศุภกร ศรีธัญวง นายชาญ ต๊ะหนันตา	บ้านทุ่งยาวเหนือ หมู่ที่ ๓ บ้านสบแพม หมู่ที่ ๔ บ้านแพมกลาง หมู่ที่ ๕
แม่नाเต็ง	๓	นายดำคำ อุ่นเรือนใจ นายยรรยง ยาดี นายไฉน นันหม่อง	บ้านแม่नाเต็งใน หมู่ที่ ๒ บ้านแม่नाเต็งใน หมู่ที่ ๒ บ้านแม่ม่วงสร้อย หมู่ที่ ๓
เวียงเหนือ	๓	ร.ต.ท.อนันต์ ราชตา นายดำรง ชัยกุล นายพงศ์ ปิงหย่า	บ้านศรีดอนชัย หมู่ที่ ๘ บ้านโป่ง หมู่ที่ ๑ บ้านตาลเจ็ดต้น หมู่ที่ ๓
เวียงใต้	๓	นายเกรียงศักดิ์ คำหอม นายเสงี่ยม วงศ์หล้า นายอุดม ยุทธชัย	บ้านน้ำฮู หมู่ที่ ๕ บ้านน้ำฮู หมู่ที่ ๕ บ้านน้ำฮู หมู่ที่ ๕
รวม	๑๒		

ที่มา : สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอป่า, พ.ศ.๒๕๖๘

(๓) ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ตารางที่ ๒๒ แสดงข้อมูลศูนย์หลักและศูนย์เครือข่ายของศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

ที่	ชื่อศูนย์ (ลำดับที่ ๑ ศูนย์หลัก ลำดับถัดไป ศูนย์เครือข่าย)	ประเภท/กิจกรรมหลัก	ที่ตั้งศูนย์	
			หมู่	ตำบล
๑	ศพก.หลัก บ้านสวนอศิราห์	เกษตรทฤษฎีใหม่/ไร่นาสวนผสม	๓	แม่ฮี้
๒	เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านแม่ฮี้	ศูนย์เครือข่ายด้านไม้ผล	๒	แม่ฮี้
๓	ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านแม่ฮี้	ศูนย์เรียนรู้ด้านปศุสัตว์	๒	แม่ฮี้
๔	ศูนย์เครือข่ายด้านเศรษฐกิจพอเพียง	เกษตรทฤษฎีใหม่	๒	เมืองแปง
๕	ศูนย์เรียนรู้ไร่นาสวนผสมสวนเม่นหมอก	เศรษฐกิจพอเพียงเกษตรทฤษฎีใหม่	๘	เวียงเหนือ
๖	สวนลุงดำ	เศรษฐกิจพอเพียงเกษตรทฤษฎีใหม่	๒	เวียงเหนือ
๗	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชนบ้านม่วงสร้อย	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๓	แม่เนาเติง
๘	ศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนบ้านม่วงสร้อย	ศูนย์จัดการศัตรูพืชชุมชน (ศจช.)	๓	แม่เนาเติง
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสานบ้านสบแพม	ศูนย์เรียนรู้เกษตรผสมผสาน	๔	ทุ่งยาว
๑๐	จิราฟาร์ม	ศูนย์เรียนรู้ไม้ผล	๔	ทุ่งยาว

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย,พ.ศ.๒๕๖๙

(๔) กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่

มีกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ จำนวน ๑๑ กลุ่ม ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ ๒๓ แสดงข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่

ที่	ตำบล	ชื่อกลุ่มแปลงใหญ่	ชนิดพืช	จำนวนสมาชิก (คน)	จำนวนพื้นที่ (ไร่)	ประธาน	เบอร์โทรศัพท์ประธาน
๑	เมืองแปง	แปลงกระเทียม หมู่ที่ ๑ และ ๒ ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กระเทียม	๔๔	๕๒๑	นายอุทัย พิทยะเมธี	๐๙๕๒๒๖๔๖๐๐
๒		แปลงกาแฟ หมู่ที่ ๘ ตำบลเมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กาแฟ	๔๐	๙๐	นายสุชาติ เต็มบุญ हरรรษา	๐๙๘๐๙๒๕๖๘๐
๓		แปลงใหญ่พริกขี้หนูลูกผสม บ้านใหม่ตอนต้น	พริกขี้หนู ลูกผสม	๓๐	๓๕	นางนอมจิตร สุรินทร์	๐๙๘๗๘๗๔๖๒๓
๔	แม่นาเติง	แปลงถั่วเหลือง หมู่ที่ ๒ ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	ถั่วเหลือง	๔๐	๔๓๐	นายสมัย ตีปะละ	๐๘๗๖๖๐๕๑๘๔
๕		แปลงใหญ่กระเทียม ตำบลแม่นาเติง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กระเทียม	๔๗	๓๘๕	นายผดุง ยานะรินทร์	๐๘๙๘๕๒๗๒๐๔
๖	เวียงเหนือ	แปลงใหญ่กระเทียม ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กระเทียม	๓๔	๑๗๓	นายดำรงค์ ชัยกุล	๐๙๕๖๗๓๐๐๔๙
๗		กาแฟแปลงใหญ่บ้านหัวแม่เมือง ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กาแฟ	๓๑	๑๓๑	นายสุวิน เปียพะ	๐๙๕๗๕๗๖๘๖๑
๘	แม่ฮี้	แปลงใหญ่กระเทียมตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กระเทียม	๓๐	๑๒๘	ร้อยตรีเอี่ยม กั้นธาน้อย	๐๘๙๘๓๙๖๑๓๑
๙		กาแฟแปลงใหญ่บ้านหัวแม่เย็น ตำบลแม่ฮี้ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กาแฟ	๓๐	๓๔๑	นายปรมินทร์ เลาหมี	๐๖๑๓๕๒๗๙๗๑
๑๐	ทุ่งยาว	แปลงใหญ่กระเทียมตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน	กระเทียม	๓๕	๑๗๓	นายคำรณ การคำ	๐๙๗๙๗๙๕๙๒๕
๑๑	โป่งสา	แปลงใหญ่ถั่วลายเสือบ้านปางตอง	ถั่วลันเตา	๔๕	๓๐๘	นายอนัน เมอะเคอะ	

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ.๒๕๖๙

บทที่ ๒

การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของอำเภอ

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของอำเภอ

สินค้าเกษตรที่สำคัญ ชนิดสินค้า ข้าว

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

น้ำฝน ชลประทาน บ่อน้ำบาดาล แหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ (ระบุ).....

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

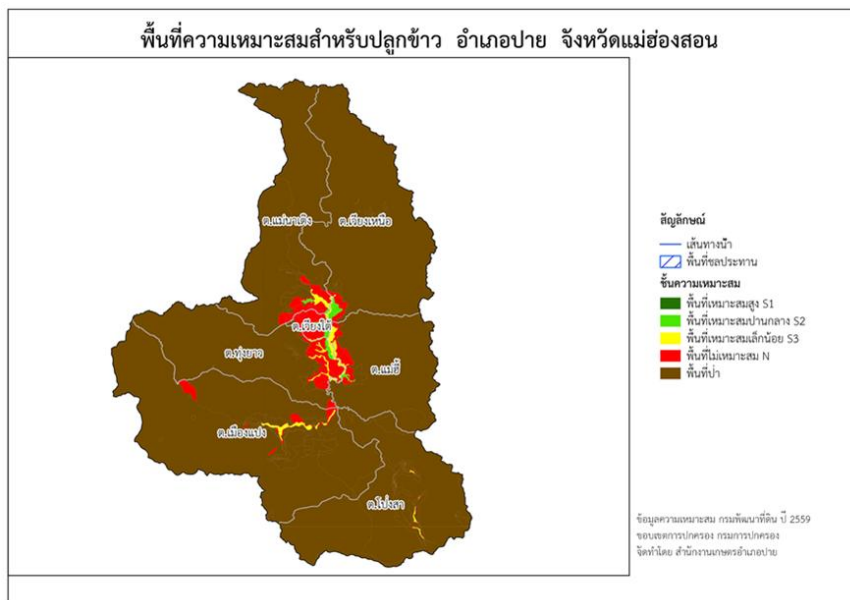
๑) เขตความเหมาะสม

อำเภอปาย มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกข้าว ทั้งหมด จำนวน ๑๑,๔๐๖ ไร่ แบ่งเป็น พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๘,๐๕๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๖๐ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑,๕๑๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๒๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑,๘๓๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๑๑

ตารางที่ ๒๔ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูก.....ข้าว.....(ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอปาย	๐	๘,๐๕๓	๑,๕๑๕	๑,๘๓๘	๑๑,๔๐๖

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ. ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกข้าว

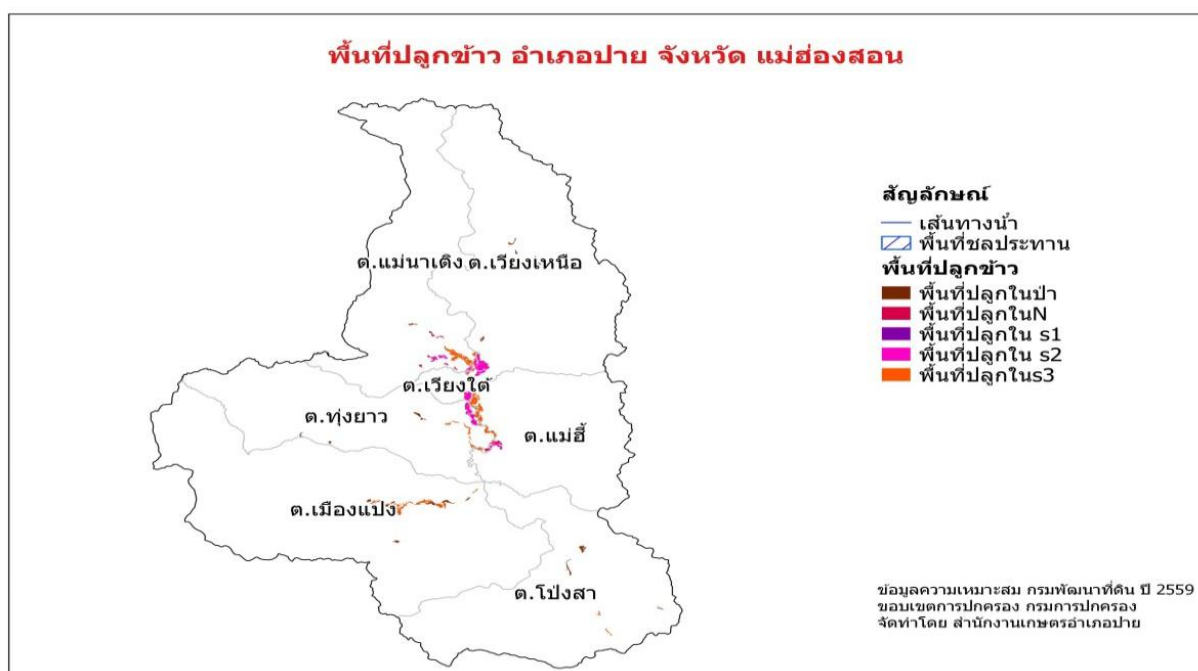
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ.๒๕๖๘)

๒) พื้นที่ปลูกข้าว

ตารางที่ ๒๕ แสดงครัวเรือนเกษตรกร พื้นที่ปลูก และผลผลิตข้าว

ตำบล	ครัวเรือนเกษตรกร	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (ตัน)
เวียงใต้	๓๔	๑๙๔	๑๙๔	๑๑๖	๐.๖
เวียงเหนือ	๔๗๕	๒,๗๓๕	๒,๗๓๕	๑,๓๖๗	๐.๕
แม่น้ำเต็ง	๘๒๗	๔,๙๘๕	๔,๙๘๕	๒,๔๙๒	๐.๕
แม่ฮี้	๓๑๖	๑,๔๘๕	๑,๔๘๕	๘๙๑	๐.๖
ทุ่งยาว	๔๑๒	๒,๑๓๕	๒,๑๓๕	๑,๐๖๘	๐.๕
เมืองแปง	๒๒๐	๑,๐๒๓	๑,๐๒๓	๕๑๒	๐.๕
โป่งสา	๔๗๕	๒,๖๑๘	๒,๖๑๘	๑,๓๐๙	๐.๕
รวม	๒,๗๕๙	๑๕,๑๗๕	๑๕,๑๗๕	๗,๗๕๕	

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๘

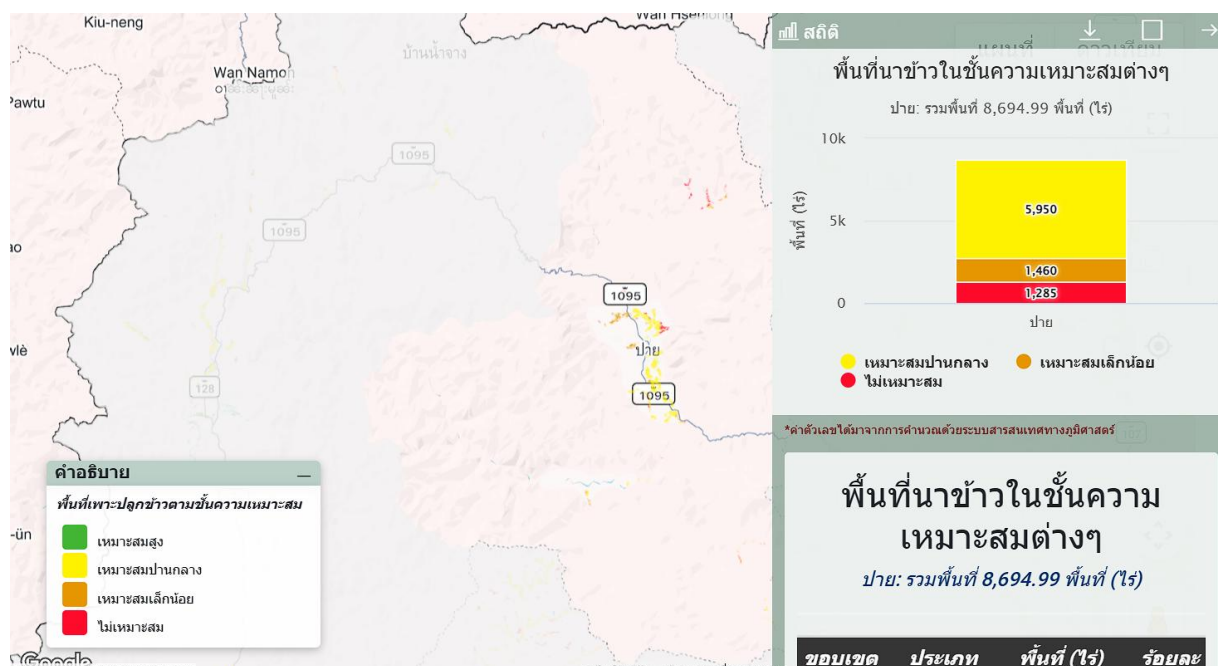
ภาพที่ ๑๑ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าว (พื้นที่ปลูกจริง)
(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอยาย, พ.ศ. ๒๕๖๘)

(๓) พื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตารางที่ ๒๖ แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกข้าว (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S1)	เหมาะสมปานกลาง (S2)	เหมาะสมน้อย (S3)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
รวมอำเภอปาย	-	๕,๙๕๐.๑๓	๑,๔๖๐.๑๙	๑,๒๘๔.๖๗	๘,๖๙๕
เวียงใต้	-	๙๓.๔๖	๒๔๘.๒๕	๖.๕๖	๓๔๘.๒๗
เวียงเหนือ	-	๗๒๕.๕๙	๑๘๙.๖๙	๘๒๒.๙๑	๑๗๓๘.๑๙
แม่नाเต็ง	-	๑๑๗๘.๔๔	๖๗๔.๒๓	๑๒๙.๓๓	๑๙๘๒
แม่ฮี้	-	๑๔๙๐.๓๖	๗๒.๘๒	๕๗.๑	๑๖๒๐.๒๘
ทุ่งยาว	-	๑๙๒๐.๓๖	๑๖๕.๑๗	๖๙.๗๙	๒๑๕๕.๓๒
เมืองแปง	-	๒๒๖.๒๓	๑๑๐.๐๓	๒๖.๖๖	๓๖๒.๙๒
โป่งสา	-		๓๑๕.๖๙	๑๗๒.๓๒	๔๘๘.๐๑

ที่มา : ระบบ Agri- map กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๘

ภาพที่ ๑๒ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกข้าวตามระดับชั้นความเหมาะสม

(ที่มา : ระบบ Agri- map กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๘)

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต (เป็นเทคโนโลยีการผลิตที่ใช้ในอำเภอ)

(๑) การใช้พันธุ์ดี พันธุ์ข้าวที่นิยมใช้ปลูกในอำเภอบาย ได้แก่พันธุ์ กข ๖, พันธุ์สันป่าตอง ๑, ขาวดอกมะลิ ๑๐๕, กข ๑๕ และข้าวเจ้าไร่พันธุ์พื้นเมือง

(๒) การเตรียมดิน การเตรียมดินปลูกข้าว เกษตรกรนิยมใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชก่อน แล้วจึงไถโดยจะไถไว้ประมาณ ๑๐ วันแล้วคราดเพื่อปรับผิวดิน

(๓) การปลูก การปลูกข้าวของเกษตรกรอำเภอบาย แบ่งเป็น ๒ แบบใหญ่ๆ คือ การทำนาดำ ส่วนใหญ่ทำนาดำในพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำ และการทำนาไร่ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่มีการปลูกไร่ข้าว บริเวณที่ราบระหว่างภูเขาในพื้นที่สูง

(๔) ระบบการให้น้ำ การปลูกข้าวของเกษตรกรอำเภอบาย มีการให้น้ำโดยอาศัยน้ำฝนเป็นหลัก โดยเฉพาะการปลูกข้าวไร่ จะอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียว ส่วนการปลูกนาดำนั้น ส่วนใหญ่อาศัยน้ำจากแม่น้ำต่างๆ ภายในอำเภอบาย

(๕) การดูแลรักษา, การใส่ปุ๋ย และการป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู การปลูกข้าวของเกษตรกรอำเภอบายส่วนใหญ่ไม่ค่อยใช้สารเคมี โดยเฉพาะสารเคมีกำจัดศัตรูพืช เกษตรกรจะใช้น้อยมาก อาจใช้เมื่อพบการระบาดของศัตรูพืชเท่านั้น ส่วนการใส่ปุ๋ยเกษตรกรนิยมใส่ปุ๋ยเคมี โดยจะให้ปุ๋ยยูเรีย ๔๖-๐-๐ เพื่อเร่งการเจริญเติบโตช่วงแรก หลังจากปลูกประมาณ ๑ เดือน และให้ปุ๋ยสูตรเสมอ ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๓-๑๓-๒๑ เพื่อเร่งการออกดอกและติดเมล็ดประมาณ ๗๕ วัน

(๖) การเก็บเกี่ยว และการปฏิบัติหลังการเก็บเกี่ยว การเกี่ยวข้าวของเกษตรกรอำเภอบาย ใช้แรงงานคนเป็นหลัก แต่อาจมีการใช้เครื่องตัดหญ้าช่วยในการเกี่ยวข้าว แต่ส่วนใหญ่ยังใช้แรงงานคนช่วยกันเกี่ยวข้าว

๔) ปฏิทินการเพาะปลูก

เกษตรกรในอำเภอบายมีการปลูกข้าว ฤดูการปลูกเริ่มตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึงเดือนสิงหาคม ปลูกสูงสุดในเดือนมิถุนายน การเก็บเกี่ยวระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนมกราคมเก็บเกี่ยวสูงสุดในเดือนธันวาคม โดยมีปฏิทินการเพาะปลูกข้าว ในอำเภอบาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ดังนี้

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว	↔				←	△	→			←		▽

สัญลักษณ์ ↔ ช่วงฤดูปลูก △ ปลูกสูงสุด
 ← ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ▽ เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๑๓ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกข้าวในอำเภอบาย, จังหวัดแม่ฮ่องสอน
 (ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอบาย, พ.ศ.๒๕๖๗)

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

อำเภอปาย มีต้นทุนการผลิตข้าว. เป็นเงิน ๖,๙๕๐ บาท

ตารางที่ ๒๗ แสดงต้นทุนการผลิตข้าว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	รายการค่าใช้จ่าย	รายละเอียด	ปริมาณ/ไร่	รายจ่าย / ไร่	หมายเหตุ
๑	ขั้นตอนการเตรียมการ ๑.๑)การเตรียมดิน -การกำจัดวัชพืช -การปรับปรุงดิน -การไถ คลาด ๑.๒)การเตรียมเมล็ดพันธุ์ และเพาะกล้า -เมล็ดพันธุ์ -เตรียมแปลงหว่านกล้า -การดูแลรักษา	-กำจัดวัชพืชร่อน - -ไถไว้ ๑๐ วันแล้วคราด -แช่ ๑ คืน หุ้ม ๑ วัน -ไถและคราด -ใส่ปุ๋ย ปุ๋ยคอกหรือปุ๋ย	๑ ลิตร ๒ ครั้ง ๑๐ กก. เนื้อที่ ๐.๕๐ ไร่ ๑ ครั้ง	๒๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาท ๓๕๐ บาท ๑,๐๐๐ บาท ๔๐๐ บาท	
๒	ขั้นตอนการปลูก การดูแล รักษาและเก็บเกี่ยว ๒.๑)การปลูก ๒.๒)การดูแล ๒.๓)การเก็บเกี่ยว	-ปักดำ -การดูแลรักษาระดับน้ำ -การใส่ปุ๋ย -การป้องกันกำจัดศัตรูพืช -การเก็บเกี่ยว -การนวด -การขนย้าย	จ้างเหมา ทุก ๗ วัน ยูเรีย ๒๕ กก. ๓ ครั้ง จ้างเหมา จ้างเหมา จากนาใส่ยุ่ง	๘๐๐ บาท ๓๐๐ บาท ๓๐๐ บาท ๕๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาท ๖๐๐ บาท ๕๐๐ บาท	
	รวมเป็นเงิน			๖,๙๕๐ บาท	

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ.๒๕๖๘)

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่

๑) เกษตรกร

เกษตรกรต้นแบบในพื้นที่ อำเภอปาย มีเกษตรกรที่เป็นต้นแบบในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรที่เป็น Smart Farmer ต้นแบบด้านการผลิตข้าว จำนวน ๑ ราย

องค์ความรู้ทักษะความชำนาญ

เกษตรกรมีความรู้ ความชำนาญ องค์ความรู้ในเทคโนโลยีการผลิต ที่มีความโดดเด่น ดังนี้

- การเพิ่มผลผลิตข้าว
- การลดต้นทุนการผลิตข้าว
- การพัฒนาคุณภาพผลผลิต

องค์ความรู้ที่ทักษะความชำนาญ

ตารางที่ ๒๘ แสดง Smart Farmer ต้นแบบในด้านการผลิตข้าว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ที่	ชื่อ - สกุล	หมู่	ตำบล	อำเภอ	ปีที่เริ่ม	สาขา
๑	นายยรรค์ยง ยาดี	๒	แม่นาแดง	ปาย	๖๒	ข้าว

(ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย, พ.ศ.๒๕๖๗)

๒. การวิเคราะห์ Supply chain

ตารางที่ ๒๙ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของสินค้า ข้าว อำเภอปาย

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่ปลูกข้าวส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่า ไม่ได้ตรวจวิเคราะห์ดิน อาศัยน้ำฝนเป็นหลัก ข้าวพันธุ์พื้นเมืองที่มีความหลากหลาย	ข้าวจะถูกรวบรวมโดยพ่อค้าคนกลางในท้องถิ่น การขนส่งมีต้นทุนสูง	ข้าวถูกขายผ่านพ่อค้าคนกลางไม่มีศูนย์กระจายสินค้า หรือตลาดกลางในพื้นที่ การขนส่งใช้เวลานาน
	ปัญหา Pain point	พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่มีความลาดชันสูง เสี่ยงต่อการชะล้างพังทลายของหน้าดิน และมี การหมุนเวียนพื้นที่ปลูก มีความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ พื้นที่นอกเขตชลประทาน	โรงสีขนาดเล็กในชุมชน ยังขาดมาตรฐานการรับรอง ทำให้เป็นข้อจำกัดในการขยายตลาด การขนส่งในพื้นที่สูงมีต้นทุนสูง	โครงสร้างพื้นฐานด้านการตลาดไม่เพียงพอ ทำให้ ต้องพึ่งพิงพ่อค้าภายนอก
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	การตรวจวิเคราะห์ดินและการใช้ปุ๋ยที่เหมาะสม ส่งเสริมการปลูกพืชบำรุงดิน ส่งเสริมปลูกพืชมูลค่าสูงเช่น กาแฟ	การสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการพัฒนาบรรจุภัณฑ์และการสร้างแบรนด์ เพื่อยกระดับเป็นสินค้าพรีเมียม หรือสินค้าบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI)	เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่าย เช่น การขายผ่าน ร้านค้าชุมชน ตลาดเกษตรกร และ โครงการ หลวง ทางออนไลน์ การขายตรงจากชาวนาสู่ผู้บริโภค ผ่านโซเชียลมีเดียเพื่อลดการพึ่งพาพ่อค้าคนกลาง

มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรส่วนใหญ่ สูงอายุ ทำนาแปลงเล็ก เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ ขาดทักษะ การจัดการสมัยใหม่ ส่วนใหญ่ปลูกเพื่อ บริโภคในครัวเรือนเป็นหลัก และขายส่วนเกินเพื่อเป็น รายได้เสริม	พ่อค้าคนกลาง ทำหน้าที่รวบรวมข้าวจากตอกลงสู่พื้นราบ มีบทบาทสูงในการ กำหนดราคาซื้อขายตาม คุณภาพและค่าขนส่ง	ขาดการรวมกลุ่มเพื่อทำการตลาดร่วมในนามพื้นที่
	ปัญหา Pain point	ขาดการรวมกลุ่มเพื่อผลิตและจำหน่าย ขาดแรงงานรุ่นใหม่	ขาดอำนาจต่อรองกับพ่อค้าคนกลาง ราคาผลผลิตถูกกำหนดโดยพ่อค้าคนกลาง	ผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม กลุ่ม คนรักสุขภาพ และต้องการสนับสนุน ป่าต้นน้ำและการพัฒนาคุณภาพชีวิตชาวเขา
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	ส่งเสริมเกษตรกรรุ่นใหม่ เน้นการปรับเปลี่ยน โดยนำเทคโนโลยีมาใช้จัดการฟาร์ม ลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพ ยกระดับเกษตรกรเป็นผู้ประกอบการ เกษตรยุคใหม่	ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน/สหกรณ์กลุ่ม เกษตรกรที่รวมตัวกัน	ทำให้ความรู้ผู้ซื้อถึงความ ยากลำบากและคุณค่าของ การปลูกข้าวบนพื้นที่สูง
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	พันธุ์ข้าวเป็นพันธุ์พื้นเมืองที่เก็บรักษามานาน	เกษตรกรนิยมขายข้าวสด ทำให้ถูกหักน้ำหนักสูง เกิดการสูญเสียขณะขนย้าย	ขาดบรรจุภัณฑ์ที่น่าสนใจ ไม่มีการสร้างแบรนด์ในพื้นที่
	ปัญหา Pain point	ปัญหาการปนพันธุ์ และการขาดแคลนเมล็ดพันธุ์คุณภาพ ต้นทุนการผลิตสูง	สูญเสียรายได้ เนื่องจากพ่อค้าคนกลางหักค่าใช้จ่ายต่างๆ สูง	ไม่มีการสร้างมูลค่าเพิ่ม ทำให้แข่งขันด้วยราคาเพียงอย่างเดียว
	แนวทาง/App tech. ที่จะใช้แก้ปัญหา	การคัดเลือกเมล็ดพันธุ์พื้นเมืองที่มีอัตลักษณ์ชัดเจน ข้อมูลจาก กรมการข้าว นำ"ปุ๋ยสั่งตัด" และชุดตรวจดิน (Soil Test Kit) มาใช้	เพิ่มคุณค่าทางโภชนาการข้าวตอแปรรูปเป็น ข้าวกล้อง หรือ ข้าวซ้อมมือ เพื่อรักษาจมูกข้าวและเยื่อหุ้มเมล็ดที่มีสารอาหารสูง ซึ่งเป็นจุดขายหลัก	การสร้างเรื่องราวด้วย การระบุที่มาเพื่อเชื่อมโยงคุณค่าทางจิตใจกับผู้ซื้อ

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ

ตารางที่ ๓๐ แสดงแบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการปลูกผัก GAP
๒. ชื่อแผนงาน	
๓. แนวทางการพัฒนา	
๔. หลักการและเหตุผล	ปัจจุบันประชาชนนิยมบริโภคสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย ได้รับการรับรองมาตรฐานการผลิต แต่ในอำเภอป่าสักยังมีเกษตรกรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานเพียงส่วนน้อย ดังนั้นจึงจำเป็นต้องส่งเสริมให้เกษตรกรผลิตสินค้าเกษตรที่มีความปลอดภัย และได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพื่อให้เกษตรกรสามารถผลิตผลผลิตสินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรอง GAP - เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เกี่ยวกับการผลิตพืชในระบบ GAP
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนเกษตรกร: จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมอบรมและปรับเปลี่ยนวิธีการผลิต พื้นที่เพาะปลูก: จำนวนไร่ที่เข้าสู่ระบบมาตรฐาน GAP การได้รับใบรับรอง: จำนวนแปลงที่ผ่านการตรวจประเมินและได้รับใบรับรองมาตรฐาน GAP จากกรมวิชาการเกษตร
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลแม่ณาแดง และตำบลทุ่งยาว จำนวน ๒๐ คน
๘. กิจกรรมหลัก	คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วม จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตผัก GAP สนับสนุนปัจจัยการผลิต ตรวจสอบติดตามให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการผลิตผัก GAP
๙. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สำนักงานเกษตรอำเภอป่าสัก
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ – ๓๐ กันยายน ๒๕๗๓
๑๑. งบประมาณ	๒๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	- เกษตรกรสามารถผลิตสินค้าเกษตรที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP - เกษตรกรลดการใช้สารเคมี
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	- เกษตรกรมีความปลอดภัยและลดอันตรายที่เกิดขึ้นจากการใช้สารเคมี - เป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศน์และสิ่งแวดล้อม

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการส่งเสริมการปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองเพื่อลดการเผาในพื้นที่เกษตร
๒. ชื่อแผนงาน	
๓. แนวทางการพัฒนา	
๔. หลักการและเหตุผล	อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศเป็นแอ่งกระทะ และโอบล้อมด้วยภูเขาสูง ซึ่งในช่วงฤดูแล้ง (กุมภาพันธ์ - เมษายน) มักประสบปัญหา วิกฤตฝุ่นควันและมลพิษทางอากาศ (PM ๒.๕) อย่างรุนแรง สาเหตุหลักประการหนึ่งเกิดจากการเผาเศษวัสดุทางการเกษตร โดยเฉพาะในพื้นที่ปลูกพืชไร่ล้มลุก เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งเกษตรกรจำเป็นต้องเผาตอซังเพื่อเตรียมพื้นที่เพาะปลูกในฤดูกาลถัดไปเนื่องจากต้นทุนการจัดการพื้นที่ด้วยวิธีอื่นสูงกว่า การส่งเสริมให้ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองช่วยลดการเผาในพื้นที่เกษตรและสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	- เพื่อให้ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง - เพื่อให้เกษตรกรลดการเผาในพื้นที่เกษตร
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	จำนวนเกษตรกร: จำนวนเกษตรกรที่เข้าร่วมอบรมและปรับเปลี่ยนวิธีการผลิตพื้นที่เพาะปลูก: จำนวนพื้นที่ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้สีทองที่เพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	ตำบลแม่नाเติง ตำบลเมืองแปง และตำบลแม่ฮี้ จำนวน ๓๐ คน
๘. กิจกรรมหลัก	คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วม จัดอบรมให้ความรู้เรื่องการผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง สนับสนุนปัจจัยการผลิต ตรวจสอบติดตามให้คำปรึกษาแก่เกษตรกร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล สำนักงานเกษตรอำเภอปาย
๑๐. ระยะเวลาในการดำเนินโครงการ	๑ ตุลาคม ๒๕๖๙ - ๓๐ กันยายน ๒๕๗๕
๑๑. งบประมาณ	๓๐,๐๐๐ บาท
๑๒. ผลผลิต (Output)	- เกษตรกรสามารถผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง
๑๓. ผลลัพธ์จากการดำเนินโครงการ (Outcome)	- เกษตรกรมีความปลอดภัยลดการเผาในพื้นที่เกษตร - เป็นการอนุรักษ์และฟื้นฟูระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

ตารางที่ ๓๑ แสดงสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินงานกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการส่งเสริมการ ปลูกผัก GAP	งบประมาณ ดำเนินการ, บุคลากร เกษตรกร	๑.คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วม ๒.จัดอบรมให้ความรู้เรื่อง การผลิตผัก GAP ๓.สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๔.ตรวจติดตามให้คำปรึกษา เกี่ยวกับการผลิตผัก GAP	เกษตรกร ๒๐ รายได้รับ ความรู้เรื่องการผลิตผัก GAP	เกษตรกรลดค่าใช้จ่ายใน ครัวเรือนจากการผลิต ผัก GAP	เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากการจำหน่าย ผัก GAP	งบพัฒนา จัง หวัด,งบ อบต.	๒๕๗๐- ๒๕๗๓
โครงการส่งเสริมการ ปลูกมะม่วงน้ำดอกไม้ สีทองเพื่อลดการเผา ในพื้นที่เกษตร	งบประมาณ ดำเนินการ, บุคลากร เกษตรกร	๑.คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วม ๒.จัดอบรมให้ความรู้เรื่อง การผลิตมะม่วงน้ำดอกไม้ สีทอง ๓.สนับสนุนปัจจัยการผลิต ๔.ตรวจติดตามให้คำปรึกษา	เกษตรกร ๓๐ ราย ได้รับความรู้เรื่อง การผลิตมะม่วง น้ำดอกไม้สีทอง		เกษตรกรมีรายได้ เพิ่มขึ้นจากการจำหน่าย มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง	งบพัฒนา จัง หวัด,งบ อบต.	๒๕๗๐- ๒๕๗๕

บรรณานุกรม